

„LKB Kronika“ Nr. 71 Eina nuo 1972 metų.
Perskaitęs duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Kratos ir tardymai

(Tęsinys)

Tą pačią dieną krata buvo padaryta ir pas Antaną Patacką (Algirdo tėva), buvusį Žemės ūkio akademijos docentą, gyvenantį Kaune, Žemėje gatvėje. Kratos metu paėmė knygas — „Kun. Ambraziejus Jakavonis“, „Senų-Suvalkų kraštas“, „Motiejus Gustaitis“, „Arki-vyskupui Reinui 100 metų“, „Palaimintasis Mykolas Giedraitis“, įvairius ranka ir mašinėle rašytus užrašus, kišeninį kalendorių su įvairiais įrašais, rašomąją mašinėle „Erika“, ir t.t. Krata truko maždaug 6 valandas. Kratai vadovavo majoras Pilelis ir pulkininkas Česnavičius. Pas A. Patacką krata buvo padaryta jau antrą kartą, pirmą kartą ji buvo 1977 m. balandžio mėnesį, po to, kai buvo atleistas iš darbo už ryšius su Baltarusijos lietuviais. Kratos metu buvo paimta: „Petro Klimo atsiminimai“, V. Sruogienės „Lietuvos istorija“, išleista JAV.

Liepos 29 d. į Vilnių iškviestam A. Patackui KGB darbuotojas Urbonas bandė

irodyti, jog jis esąs knygos „Atskirtoji Lietuva“ autorius. Liepos 29 d. į Vilnių KGB tardymui atvykęs Algirdas Patacką areštavo. Jo žmona gavo pranešimą, kad A. Patackas kaltinamas pagal BK 199 str.

Kaunas. 1986 m. gegužės 22 d. saugumiečiai, vadovaujami Aleinikovo, padarė krata Pauliaus Martinaičio bute (Širvintų gatvė); krata buvo padaryta ir pas kauniečių Petra Kimbrį, iš kurio paėmė knygas — „Atskirtoji Lietuva“, „Lietuvos Rytai“ I ir II daly. Gegužės 23 d. pas Adelę Urbonaitę, gyvenančią Kapsų gatvėje, prisistatė čekistas Aleinikovas su dar vienu saugumiečiu. (Neturėdami kratos orderio, melagingai pareiškė, kad kratos nedarys, tačiau iš buto pasiėmė dvi rašomąsias mašinėles, knygas — „Kunigas A. Jakavonis“, B. Paskalio „Mintis“ (lietuviška vertima) A. Blumo „Maldos mokykla“, „Saltinėlis prie geležinkelio“ ir kt.

(Bus daugiau)

Ar Reaganas nuvertins NATO organizaciją?

Bona. — Vakarų Europos kraštai svarsto Amerikos ir sovietų branduolinių raketų išvežimą iš Europos. Kancelerio Helmut Kohl pozicija šiuo atžvilgiu nepavykdyta. Norėdamas solidarizuoti su Prancūzija ir Britanija, turi palaikyti juos, kurie laikosi savo nusistatymo, kad Vakarų Europa nepalikta be branduolinių ginklų savo apsigynimui. Bet dabar Maskvos ir Washingtono spaudimas sudaro jam labai sunkų uždavinį. Per paskutinius 7 metus visi raketų debatai buvo pagrįsti Vakarų Vokietijos apgynimui ir visokios grupių demonstracijos gatvėse buvo sutramdytos, kol jų rengėjai perėjo į Socialdemokratų bei Žaliųjų partijas. Kai Amerika ir sovietai svarsto trumpųjų nuotolių raketų panaikinimą klausimą, Vakarų Vokietija yra pagrindinėje pozicijoje. Visos sovietų raketos yra nukreiptos į Vokietiją arba į jos kaimynus.

Vakarų Vokietijoje yra tik vidutinio nuotolio raketos ir ji yra vienintelė valstybė, kurioje yra Pershing 2 raketos, galinčios pasiekti Sovietų Sąjungą.

Amerika traukiasi iš Europos?

Kai Shultz, grįždamas iš Maskvos, buvo sustojęs Briuselyje painformuoti NATO užsienio reikalų ministerius apie Maskvoje vykusius pasitarimus, sąjungininkai pritarė taip vadinamai „nulinio galimybės“, kad būtų panaikintos vidutinio nuotolio Amerikos ir Sovietų Sąjungos raketos. Bet jie pareiškė protestą prieš „antrąją nulio galimybę“ — sunaikinti trumpųjų distancijų raketas. Paryžiaus, Londono ir Bonos vyriausybės tarpe vyravo nuomonė, kad Reagano administracija nuvertins NATO doktriną ir nuvestis tiesiai į savo pažado nesilaikyti.

ma ginti Europą. Europa atsidurs prieš dideles konvencionalines jėgas Varšuvos pakto kraštų grupėje ir prives Britaniją bei Prancūziją prie didesnio ginklavimosi.

Prancūzijos vienybė

Prancūzijos parlamentas jau pademonstravo tautinę savo vienybę kai socialistus įstatymų leidėjų savo balsais parėmė konservatoriai ir jau buvo nubalsuota 75 milijonai dol. kariškiams reikalams ir 25 bil. dol. branduoliniams ginklams. Ir Britanijoje keičiasi nuotaikos. Vyriausybės nariai pradėjo plačią akciją už apsiginklavimą. Viešai Helmut Kohl kalba, kad yra už abiejų rūšių ginklų panaikinimą, tačiau privačiai yra už trumpųjų distancijų raketas, kad atsvertų sovietų turimas raketas Čekoslovakijoje ir Rytų Vokietijoje. Vokietijos Gynybos ministerija jau yra pasiruošusi sumoderninti Pershing raketų išmetimo patiklūs.

Spaudimas Vokietijai

Vak. Vokietijos prezidentas Richard von Weizsäcker gegužės mėnesį vizituos Sovietų Sąjungą ir jau kalbama apie Gorbaciovą ir Kohl vizitų pasikeitimą. Visa tai atidarys duris Rytų Vokietijos komunistų partijos sekretoriui atvykti į Boną.

Ironiškai pastebi žurnalistai, kad dabar yra daromas spaudimas raketų reikalui Vak. Vokietijai iš Washingtono. Jei prez. Reaganas dabar priims „antrąją nulio galimybę“, sunaikinti trumpasias raketas, kurių Vokietija net nėra gavusi, tai jis bus kartu su kanclerio Kohl opozicijos Socialdemokratais ir Žaliaisiais. Kas beliks daryti Vakarų Vokietijos kancleriui Kohl, klausia „New York Times“, nieko daugiau, kaip tik kapituluoti ir nebereikalauti trumpųjų distancijų raketų.

Atominiai bandymai — Amerikoje, sovietuose

Washingtonas. Sovietų Sąjungos oficialūs asmenys pasiūlė, kad Amerika ir Sovietai prastų atominius bandymus ne savo teritorijoje, bet Amerika žemėje. Pagl juos, tuo būdu būtų galima geriau patikrinti bandymų techniką, kad nė viena pusė neapgau-dinėtų kitos šalies. Šis pasiūlymas praėjusį savaitę buvo padarytas sekretoriui Shultzui paties sovietų užsienio reikalų ministerio Shevardnadze. Vėliau tai buvo diskutuojama su amerikiečiais, kurie dalyvavo toje kelionėje į Maskvą.

Abi šalys dar vis nesutaria dėl branduolinių bandymų. Maskva nori apriboti skaičių ir tų bandymų dydį ir vėliau visai juos uždrausti. Washingtonas pirmiau nori, kad sovietai leistų patikrinti, kaip jie laikosi tų 1970 m. dviejų susitarimų, kurie nustato požeminių atominių sprogdimų dydį.

Ne vienodas pasitarimų aiškinimas

Sovietų pasiūlymas laikomas pirmuoju geru žingsniu į priekį, kuris pralauš ledus ir ves į sutarties sudarymą. „Tai yra labai pozityvus atradimas“, sako Kenneth Adelman, kuris buvo delegacijoje su Shultz ir kuris yra ginklų kontrolės komisijos direktorius. Trijų dienų pasitarimuose Maskvoje buvo kalbama apie vidutinio ir trumpųjų distancijų raketų sumažinimą. Bet Tass žinių agentūra pranešė, kad sovietai pasiūlė išvežti tik trumpųjų nuotolių raketas iš Europos. Shultzas vėliau sakė, kad rusai sutiko globaliniu mastu mažinti raketas, kurios gali skristi nuo 300 iki 600 mylių. Ir čia amerikiečiai patys nesutinka savo pačių interpretacijoje, kas ir kaip buvo tuo atveju kalbėta Maskvoje. Neaišku, ar tas sovietų pasiūlymas panaikinti trumpųjų nuotolių raketas yra pasauliniu mastu ar tik europiniu, sako tas pats Adelman.

Kaip praves bandymus

Daugeliui administracijos pareigūnų tas sovietų pasiūlymas priimamas palankiai; teks svarbias detales vėliau aptarti. Vienas iš pasiūlymų

yra, kad sovietai turėtų savo instrumentus Amerikos raketų bandymų vietoje Nevadoje ir galėtų registruoti sprogimų stiprumą, o Amerika turėtų tą patį Sovietų Sąjungos atominų bandymų vietoje. Kai tai sovietai Shultzui pasiūlė, tuoj po specialūs asmenys iš Amerikos delegacijos su sovietų pareigūnais perėmė tolimesnį svarstymą. Bet tuoj atsirado skirtingos nuomonės, kaip tuos bandymus praversti. Rusai nori, kad būtų naudojami seisminiai aparatai, gi amerikiečiai nori naudoti cortex techniką, pagal kurią yra vartojama vielų junginys prie pat sprogimo vietos.

ABM sutartis nebus pratęsta

Amerika pasiūlė, kad būtų nuolatinis sekimas sprogdimų vietoje. Ekspertai mano, kad sovietų bandymo vietos yra geologiniu atžvilgiu pastovesnės ir šaltesnės, negu amerikiečių Nevadoje. Todėl mokslininkai sako, kad sovietų sprogimai sukels didesnes seismines bangas, negu amerikiečių. Todėl Reagano administracija sako, kad rusai turi sutikti su didesniu instrumentų skaičiumi matuoti tojų sprogimams, kol Amerika galės ratifikuoti 1970 m. sutartis, kurios nustato, kad požeminiai sprogimai tegali būti iki 150 kilotonų.

Ginklų kontrolės specialistai, aptardami Maskvos pasitarimus, pažymi, kad sovietai 1972 m. sutartį interpretuoja kiek kitaip. Pasibaigus 10 metų po tos sutarties, ji, kaip buvo anksčiau kalbama, bus pratęsta dar keliems metams, bet dabar jie apie tą pratęsimą jau nebekalba. Abiejų pusių ABM sutarties aiškinimas labai skiriasi.

— Maniloje, Filipinų sostinėje buvo nutraukta elektros srovė trim valandom ir tuoj kilo gandai apie perversmą prieš prezidentą Aquino, kurie nepasiteisino.

— Washingtono — marinų vadovybė nutarė kreiptis į Teisingumo departamentą, kad padėtų išaiškinti marinų skandalą Maskvoje. Iš Valstybės departamento nebuvo sulaukta atitinkamo bendradarbiavimo.

TRUMPAI IŠVISUR

— Washingtono Vyriausias Teismas vakar svarstė Karl Linno bylą ir 6 balsais prieš 3 nutarė nebesvarstyti daugiau jo bylos ir tuo deportuoti jį, kaip buvo ir anksčiau nutarta, praneša žinių agentūros Amerikoje.

— Cape Canaveral NASA direktorius pranešė, kad erdvės programos skridimai turės būti atlikti vėliau, nes reikia pertikrinti saugumą registruojančius aparatus iš naujo, kad neįvyktų panaši nelaimė, kaip buvo praėjusiam skrydyje, kur visi astronautai žuvo.

— New Yorke mokslininkai surado būdą nufotografuoti atomą mažiausioje medžiagos dalelytėje, padidindami jį 10 mil. kartų.

— Romoje popiežius Jonas Paulius II savo velykiniu sveikinimu išreiškė 51 kalba ir visą pasaulį, įskaitant kinų, hebrajų ir arabų kalbas.

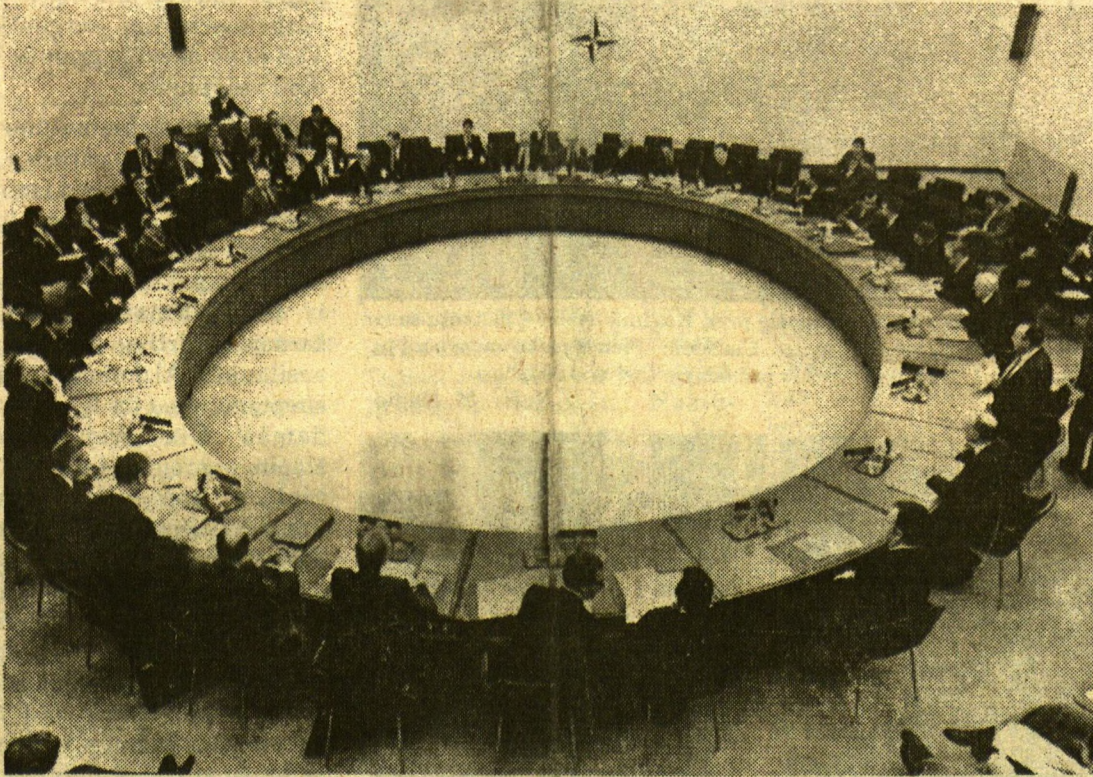
Maskvoje Kremlius pranešė, kad pagal Komunistų partijos vadovybės nutarimą, įvedamos politinio auklėjimosi klasės milijonams sovietų darbininkų ir įstaigų tarnautojų. Pravda rašo, kad tai reikalinga psichologiniam žmonių galvojimui pakeisti, nes vykdomi pasikeitimai to reikalauja.

— Zimbabve paneigė kurosuojančias žinias, kad jie pirkto 12 sovietų MIG-29 karo lėktuvų, kurie yra moderniausiai sovietų gamybos kariniai lėktuvai.

— Washingtono vyriausybė pranešė, kad industrinė produkcija kovo mėnesio metu sumažėjo 3%. Tai didžiausias sumažėjimas per paskutinius 10 mėnesių. Bet Komercijos departamentas praneša, kad krautuvių prekyba pakilo 2%.

— Nikaragvos vienas iš Contras vadų — Alfonso Robelo pasitraukė iš vadovaujamo posto, bet nepasitraukė iš kovojančių contras karių.

— Tokyo Japonijos valstybinis bankas pranešė, kad daro visus galimus būdus, kad būtų atstatyta dolerio vertė. Tuo reikalu pradėjo pasitarimus su Amerikos, Vokietijos ir Šveicarijos bankais. Centriniai bankai supirko bilijonus dolerių, bet padėtis nepagerėjo.

Taip atrodo NATO valstybių užsienio reikalų ministerių pasitarimas Briuselyje, kuriame Valstybės sekretorius George Shultz, grįždamas iš Maskvoje vykusio pasitarimo, painformavo apie nusiginklavimo problemas su Sovietų Sąjunga.

Argentinoje išbandoma demokratija

Nepasisekęs kariškių sukilimas

Buenos Aires. — Argentinos kariuomenė, kuri yra lojali prezidento Raulo Alfonsino vyriausybei, pradėjo malšinti sukilusius dalinius, kurie priešinosi prieš saugumo dalių baudimą už žiaurų elgesį su kitais kariais. Ši krizė tęsiasi kelias dienas. Armijos majoras su kitais kariais įsitvirtino Corbodos barakuose. Kita karininkų grupė laikosi Campo de Mayo bazėje, netoli sostinės. Lojali kariuomenė apsupo juos ir izoliavo nuo išorinio pasaulio.

Sukilimo organizatorių pabėgo

Keli tūkstančiai žmonių susirinko prie bazės ir laukė, kol kas nors pasidarys. Armija prašė juos pasitraukti, kad nebūtų kas nors nušautas, tačiau žmonės neišsiskirstė. Pajūkėjo, kad jie buvo suorganizuoti vienos politinės grupės, kuri yra nusistačiusi prieš šią vyriausybę. Gynybos ministeris Horacio Jaunarena pareiškė, kad situacija gerėja ir galbūt nereikės panaudoti jėgų. Žemųjų rūmų prezidentas Juan Pugliese pasakė, kad galimybė paskelbti apsiausias stovį atpuola. Gynybos ministerijos pareigūnas pranešė, kad sukilimą organizavęs majoras Ernesto Guillermo Barreiro pats pabėgo. Kariuomenės vadas pareiškė viešai ištikimybę vyriausybei ir pažadėjo, kad suvaldys sukilėlius, kurie tebėra užėmę Buenos Aires ir Cordobos armijos pastatus. Greitas vyriausybės reaguojimas neleido sukilimui išsiplėsti po kitus miestus.

Krizė prasidėjo tada, kai majoras Barreiro nepasirodė teisme, kuriame jis turėjo atsakyti į klausimus apie nusižengimus prieš žmonių teises armijoje 1970 m. Cordoboje. Tada jis su kitais vidutinio rango karininkais pradėjo sukilimą ir 50 kapitonų užėmė mokyklos pastatus. Jie tuoj pareikalavo, kad būtų paskelbta amnestija tiems kariškiams, kurie nubausti už

Sukilusių karininkų vardu pulk. Roco išleido pareiškimą, kad jie protestuoja prieš neteisę ir pažeminimą armijoje ir reikalauja politinio sprendimo tiems, kurie yra nuteisti už padarytus žiaurumus, kovojant prieš kariuosius 1970 m., kai buvo nužudyta apie 9,000 civilių asmenų. Kur slapstosi Barreiro, pranešime nerasoma, bet jo įsakymai sukilėliams perduodami. Tai rodo, kad jis nėra išvykęs iš Argentinos. Campo de Mayo saugoma tankais ir gerai ginkluotais daliniais. Policija yra užblokavusi kelius į stovyklą. Argentiniečiai renkasi prie bazės ir neša prieš sukilėlius nukreiptus plakatus.

— New Yorkas. — Joseph Pulitzer, kuris buvo „New York World“ laikraščio leidėjas, prieš mirdamas išteigė premijas žurnalistams, kurios skiriamos kasmet. Šiomet tokias premijas laimėjo: už bendrą žinių perdavimą labai ribotu laiku „Akron Beacon Journal“ štabas, už gerus reportažus iš mokslinės srities laimėjo „Chicago Tribune“ žurnalistai Jeff Lyon ir Peter Groner, už tarptautinius reportažus Michael Parks iš „Los Angeles Times“, už komentarus premija buvo paskirta Charles Krauthamer iš „Washington Post“, už knygų kritiką premiją gavo Richard Eder iš „Los Angeles Times“ ir už vedamųjų rašymą laimėjo Jonathan Freedman iš „San Diego Tribune“ dienraščio. Kiekvienas premijuotasis gavo po 1,000 dol.; premijos bus įteiktos Columbijos universitete.

— Alžirijoje palestiniečių vadas Yasser Arafat paskelbė, kad plečia ryšius su Egiptu.

žiaurumus prieš kairiuosius partizanus.

Vyriausybės pozicija

Po ilgų pasitarimų naktį, prezidentas Alfonsin paskelbė, kad vyriausybė nesitars su sukilusiais karininkais ir ragino juos pasiduoti. Bet jis taip pat pasakė, kad vyriausybė darys viską, kad būtų išvengta kraujo. Tačiau įsakė lojali armijai užimti sukilėlių bazę už 20 mylių nuo Buenos Aires. Argentina dabar valdo jau 3 metus demokratine vyriausybe. Tuoj buvo suorganizuotos demonstracijos už šią vyriausybę. Argentinos vyskupu konferencija, kuri turi gerus ryšius su kariuomene, nutraukė tylą ir paskelbė raginimą sukilėliams pasiduoti, bet paprašė ir vyriausybę turėti kantrybės ir krizę likviduoti taikiai. Bet kiti politikai reikalavo, kad jei per savaitę galį nepasiduos, tai tuoj pasiųsti II armijos dalinius, kad juos suimtų.

Prieš prezidentūros visą laiką rinkosi žmonės būriais ir laukė naujų žinių apie sukilimą. Vyskupas Miguel Medina lankėsi pas sukilėlius ir kalbėjosi su pulk. Aldo Rico, sukilėlių vadu, ir kitais 200 karininkų, kad pakeistų savo sprendimą ir nutrauktų sukilimą.

Sukilėlių pranešimas

Sukilusių karininkų vardu pulk. Roco išleido pareiškimą, kad jie protestuoja prieš neteisę ir pažeminimą armijoje ir reikalauja politinio sprendimo tiems, kurie yra nuteisti už padarytus žiaurumus, kovojant prieš kariuosius 1970 m., kai buvo nužudyta apie 9,000 civilių asmenų. Kur slapstosi Barreiro, pranešime nerasoma, bet jo įsakymai sukilėliams perduodami. Tai rodo, kad jis nėra išvykęs iš Argentinos. Campo de Mayo saugoma tankais ir gerai ginkluotais daliniais. Policija yra užblokavusi kelius į stovyklą. Argentiniečiai renkasi prie bazės ir neša prieš sukilėlius nukreiptus plakatus.

Opozicija su vyriausybe

Argentinos darbo unijos vadas Saul Ubaldini, kuris labai kritikuoja prezidento ir jo administracijos ekonominę politiką, išpejo, kad unija paskelbė generalinį streiką, jei bus pavojus demokratijai. Tuo jis parodė, kad krizės atveju yra su vyriausybe. Įdomu, kad ir Prancūzijos, Peru, Brazilijos, Urugvajaus, Venecuelos ir Kolumbijos prezidentai atsuntė Alfonsini pranešimus, kad jie palaiko jo vyriausybės nusistatymą ir įvestą demokratiją.

KALENDORIUS

Balandžio 21 d.: Anzelmas, Konradas, Krivis.

Balandžio 22 d. Soteris ir Kajus, Danutė, Žaidonė, Jastabas, Nerūnė.

ORAS

Saulė teka 6:03, leidžiasi 7:36.

Temperatūra dieną 72 l., naktį 57 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGYTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVICIUS, M.D.

VELYKIŠKAS PRISIKĖLIMAS PENSININKŲ PAGALBAI

Daugelis jaunų gydytojų mano, kad pensininkai yra nepagydomi ir nėra jokio malonumo jų negeroves tvarkant.

Nevelykiškas tūlu gydytojų nusiteikimas

Ryžkimės šiose šventėse gražinti žmogui žmogų! Priimkime velykiškas nuotakas į savus nusiteikimus! Velykiškai kelkime pagyvenusių reikalų tvarkymui! Gana, oi gana mums, kate ar šunimi daugiau už tėvus besirūpinant, save niekais versti! Tėva-motina sugrąžinkime į jiems prideramą vietą!

Prieš du metus šiame krašte buvo 45,000 veterinarijos gydytojų, o tik 44 specialistai gydytojai senelių negerovių tvarkymui. Štai kur mes kreipiame pastangas, kai žmoniškumas užleido vietą mamonai mūsų asmenybėse.

1990 metais reikės 10,000 senelių sveikatos reikaluose gerai besiorientuojančių gydytojų. Taip senelius apleidžiant kaip dabar, šiame krašte tiek minėtų gydytojų neturėsime nė 2000 metais. Visoje Amerikoje dabar gal yra 300-400 visą laiką senelių sveikatą prižiūrinčių gydytojų, bet jie tam reikalui nėra pilnai išsilavinę. Gydytojų mokykla iki dabar jų tokių nepaaušo.

Dabar šiame krašte virš 65 m. amžiaus žmonių yra tuzinas procentų — viso 28 milijonai. Antru bėgiu čia savo eiles didina virš 85 metų sulaukusieji. Jų čia gyvena beveik trys (2,8) milijonai. Jei mes velykiškai nepisikelsime vieno penktadalio šio krašto žmonių reikiama pagalba, teks dvidešimt pirmame amžiuje nurašyti į nuostolius. Štai ko susilaukiama akelai vykdamant pelnagaudžių pageidavimus.

Plaukus šiaušiantis senelių apleidimas

Senelius prižiūrintiems slaugytojams stokojant velykiškumo ir neturint pakankamai senelių nesveikatos tvarkymui specialiai paruoštų gydytojų (geriatricians), dabar seneliai labai nukentia. Jie yra verčiami eiti pas šešis-septynis specialistus gydytojus, kurie ne kalbėti nekalba vienas su kitu; nepasiinformuoja mediciniškai apie senelio stovį savo specialybės srityje. Tada senelis dvigubai skriaudžiamas. Ne tik jo kasdieninis aptarnavimas apverktinas, bet ir mediciniška pagalba neatsakanti.

Prieš beveik 2000 metų Erodas žudė naujagimius. Dabar mes erodiškai elgamės su „senagimiais“. „Jokio skirtumo“ — būtų per gerai pasakyta apie mūsų elgesį su seneliais: mes žiauriau už Erodą elgamės su skūstis ir prieštintis nepajėgiančiais, su mus savais darbais kadaise globojusiais. Mes juos apleidžiame, paliekame jų išvengti galimai, bet neišvengiamai kančiai ir tokiai nenatūraliai mirčiai. Nežmoniškumas senelių atžvilgiu aiškiai pasirodo, jiems įbrukant 15 skirtingų vaistų, nekreipiant dėmesio į tų gyduolių nepageidautinas tarpusavio reakcijas.

Dažniausia seneliams liga, sukelianti skausmus pečiuose,

kakle ir nugaroje yra kraujagyslių (arterijų) išpurpimas (polymyalgia rheumatica). Ji turi būti išmintingai gydoma. Svarbiausias jos tvarkymas yra, šalia vaistų, šiltame vandenyje maudymasis — plaukiojimas, judėjimas, masažas ir tinkamas reikiama kiekyje maistas: vaisiai, daržovės, naudingi skysčiai.

Reikia apsišvietusių ir sužmoniškęsusių senelio prižiūrėtojų

Vieni geri gydytojai nieko daug sėkmingo seneliui neatliks, jei jų padėjėjai — visi kiti mediciniškos pagalbos ir nemediciniškų reikalų atlikėjai — bus nepajėgūs pildyti gydytojų nurodymus. Tokie storžieviai, šaltai ir nepilnai savas pareigas atliekantieji, gadina visą senelių priežiūrą, tiek medicinišką, tiek kitokią.

Todėl amerikiečių spaudoje kreipiamas išimtinis dėmesys vien tik į parengimą specialių seneliams gydyti specialistų yra gerai pro šalį šovimas. Dabar seneliai prieglaudose ne dėl gydytojų kaltės pusbadžiai laikomi, nepamaitinami ir galų gale nuo bado užleidžia savo vietą kitam. O su kitu vėl tas pats kartojasi. Laimingas tas senelis, kurį lanko ir maitina prieglaudoje velykiška dukterė ar giminaitė bei koks kitas pašalietis.

Reikia išprususio senelių gydymui gydytojo. Jų tokių parengimui yra vieta Chicagos universitete. Tik du studentai susidomėjo tokia medicina. Mat, tai nėra dolerių kasykla, o daugiau tik dvasinis pasitenkinimas, jei žmogus dar turi tokias dvasias vietas savoje asmenybėje.

Nestiprios asmenybės jauni gydytojai mano, kad dauguma pensininkų yra neįdomūs, neįdomūs ir negyastingi. Iš tikrųjų taip nėra: tik 5% virš 65 metų sulaukusiujų pensininkų gyvena prieglaudose ir 20% ten jų yra 80-dešimtmetį peržengusiųjų. Štai dauguma pensininkų savistoviai gyvena mūsų tarpe.

Pensininkų vargai yra daugiopii

Tiesa — pensininkų negalavimai nėra lengvai gydomi ir ne visada pagydomi. Čia su pusvalandžiu ar daugiausia valanda gydymui pašvęsto laiko netoli nuvažiuosi.

Seneliai tuo pačiu metu turi daugeli negyvyvių. Jiems diagnozė nustatyti yra sudėtinga. Pačiam seneliui ir jo šeimai net būna malonu, kad beveik visada yra galimybė pagerinti jų kūno vieną, tai kitą negerovę. Tada velykiškas gydytojas susilaukia mediciniško ir visuomeniško pasitenkinimo.

Aišku, kad gydant senelio chroniškas negeroves (artrita, glaukomą, širdies ligas, plaučių išsiplėtimą, cukraligę, aukštą kraujo spaudimą ir t.t.) nesulaukiama greito pasitenkinimo, kaip chirurgiškai prašalinant tulžies pūslę.

Jaunas gydytojas neturi senelius reikiama prižiūrinčio modelio. Energingi vaikų ligų gydytojai ar chirurgai patraukia į savo pusę beveik visus jaunuosius gydytojus. Kaip ir kiekvienoje srityje, taip ir čia:

Genės Plenienės margučiai puošia prez. Reagano stalą — jis tokių savo gyvenime prisipažino nėra matęs. Čia Aleks. Plėnys padovanoja porą jų šio skrybiaus tvarkytojui Alvudo pažmonyje Lietuvos sodyboje.

Nuotr. M. Nagio

Muz. Juozas Sodaitis (prie pianino) talkina savai dainininkų grupei giedant adventiškas giesmes Alvudo pažmonyje Lietuvos sodyboje.

Nuotr. M. Nagio

pirmiausia turime turėti mokytojus, tik tada bus mokinių. Reikia 2,600 mokytojų išmokymui 10,000 būtinų šiame krašte senelių negales gydančiųjų.

Šiam kraštui reikia 1,300 akademikų vien mokymui, konsultacijai, senelių gydymo tyrimui. Gal Dievas duos — turėsime ju bent 300 — taip sunku čia su tais seneliams pagalbos teikėjais.

Taip nedaug kas yra žinoma senatviškumo mokslu, kad reikia 1,300 pagrindinių senatviškumo srityje tyrinėtojų-darbininkų biologijoje, anatomoje, fiziologijoje, biochemijoje ir farmakologijoje. Dabar tokių tikimasi šiame krašte sulaukti ne daugiau 200. O senatviškumo tyrimai yra būtini. Sakysim, dažnai pagriūva pensininkai ir raimai susižeidžia. Toks jų pasilpimas yra mažai suprantamas.

Dabar Veteranų Administracija turi paruošusi 30 vietų specializavimuisi senelių gydymui. Tokius specialistus rengia medicinos mokykla Harvard universiteto Johns Hopkins universiteto Los Angeles mieste ir Mount Sinai ligoninė New Yorke.

Susidomėjimas senelių gydymu gausėja. Pusamžiu sulaukę gydytojai pereina į tą sritį. Po gero pasirėngimo ir egzaminų jie bus pripažinti senelių gydymo specialistais-geriatricistais.

Sunkumui surasti tikrą gydytoją

Pensininkai jaučia, kad juos gydytojai laiko antros rūšies pacientais: jie kalba su pensininkais kaip su vaikais ir numoja ranka į jų senatviškus nusiskundimus. Jie kitaip elgiasi su jaunesniais pacientais.

Daugeliui yra girdėtas toks pasakojimas. Kai 88 metų senelis skundžiasi kairės kojos kelio skausmais, gydytojas sakąs: ko tu nori tokiame amžiuje! Tada senelis sakąs: juk mano dešinysis kelias tokio pat senumo, o jis neskauda.

Pensininkai skundžiasi, kad gydytojai nekrepia dėmesio į visus jų nusiskundimus ir viską laiko senatviškumo pasėka. Seneliui neatsimenant ir

maišantis gydytojas sakąs, kad tai senatvės pasėka — nieko čia daug ko negalima padaryti.

Daugelis dabar žino ir bijo Alzheimerio ligos. Jau ne vienas turi tokį ligonį savo namuose

APIE SENŪJŲ ASMENVARDŽIŲ ETIMOLOGIJĄ

Lietuviai, pavėlavę priimti krikščionybę, savo senuosius vardus daug kur išlaikė. Pradėjus lietuvius krikščionis krikščioniškais vardais, senieji, iki krikščionybės naudoti vardai, emė virsti pavardėmis. Galutinai nusistovėjus pavardžių vartosenai, tie senieji vardai užleido vietą krikščioniškiems. Bet pavardėms atžymėti daug kur pasinaudota senaisiais vardais, kurie parodo senąją lietuvių kultūrą.

Tais senaisiais vardais iševijoję ypač domėjosi mūsų Chicagos lietuvių visuomenei daugiau ar mažiau žinomas, buvęs anglistikos dėstytojas Vilniaus universitete Kleopas A. Girvilas.

Pasirodžius Lietuvoje Z. Zinkevičiaus, K. Kuzavinio, Savukyno ir A. Vanago mokslo veikalams, liečiantiems mūsų vardus, K. A. Girvilas jais susidomėjo, ypač, kas lietuvių senųjų vardų etimologija. Pakviestas skaityti kursą Pedagoginiame Lituanistikos institute apie senųjų vardų kultūrą, K. A. Girvilas savo dėstomąją medžiagą sutvarkė ir, pasinaudodamas iš Lietuvos gautais veikalais, parašė knygėle Lietuvos senųjų asmenvardžių etimologijos, kurios pirmąją dalį sudaro Lietuvių vardų žodynas, apimęs 47 puslapius, o antroji dalis vardų aiškinimas apima 52 puslapius. Prieš patį žodyną autorius pateikia dar kelis įvadininius straipsnius. Tokiu būdu knyga apima 126 psl.

Įdomūs straipsniai yra apie mūsų tauruosius vardus, kurie paprastai būna dvišakiniai, kaip Vytautas, Mindaugas, Dausprungas ir kt. Tie dvišakiniai senieji vardai yra labai seni, įdomūs ir vardų kultūrai labai svarbūs.

Kaip tik autorius ir stengiasi supažindinti lietuvius su ta senųjų vardų kultūra, kuri

bei prieglaudoje. Bijomasi jos kaip mirties. Žmogus ima maišytis. Bet visi žinokime, kad ne kiekvienas susimaišęs žmogus serga minėta liga. Reikia atlikti tyrimus ir sužinoti, ar toks žmogus neturi trūkumo B grupės vitaminų, kurie randami mielėse („brewer's yeast“). Nepakankamai B grupės vitaminų gaunantis žmogus ima elgtis kaip Alzheimerio liga sergantysis. Visi jų po devynis gramus kasdien valgykite.

Chroniškas badavimas — tuščias šaldytuvus namuose gali senelį paversti panašiu į minėtą ligą sergantį. Tinkama mityba išgelbsti tokį pensininką. Dėl negėrimo pakankamai skysčių ir dėl to išmatų akmenimis žarnoje pavirtimo žmogus gali susilaukti Alzheimerio ligos simptomų visai tos ligos neturėdamas. Čia dvejų kvortų šlapimo paroje padarymas bus ženklas, kad senelis pakankamai skysčių naudoja (vaisiai-daržovės irgi gausūs skysčiai).

Už tai reikia kiekvienam skirti grodus nuo pelų: reikia susirasti širdingą ir mediciniškai pajėgų gydytoją pensininko reikalų tvarkymui. Nuo seno turėta pažintis su šeimos gydytoju yra geras dalykas, bet dabar tokia pažintis mažta, nes ir gydytojai miršta, jie eina pensijon ar kitur gyventi išsikelia. Taip ir darosi sunku susirasti atsakančių gydytojų kiekvienam pensininkui. Lietuviui visada geriau išeis, kai jis prie lietuvių gydytojų glausis. Geriau susikalbės.

Pagaliau ir patiems pensininkams reikia sumirti save į rankas: senstant kiekvienas ima savitai, vis kitaip į niekus virsti. Tik taip abiem pusėm

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL. Subscription Rates: \$60.00. Foreign countries \$60.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiuunami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams ½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$60.00	\$35.00
Kanadoje (U.S.A.) dol. . . .	\$60.00	\$35.00
Užsienyje	\$60.00	\$35.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$35.00	\$20.00

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsniams tašo savo nuožūra. Nesnaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisūnčiamos gavus prašymą.

tvarkantis bus galima kiekvienam pensininkui tikėtis geresnių dienų sulaukti.

Išvada. Senatvė nėra paguoda. Geresnei senatvei turime ruoštis nuo pat mažumės. O dabar visi lietuviai laikymės vieningai krūvoje ir venkime pačių sau užsikrautos negerovės per nuodų gėrimą, nevalgymą tinkamo maisto ir per užsisėdėjimą.

Pasiskaityti. Justus J. Schif-feris, Ph. D., „The Older People in Your Life“. A. Permabook.

DR. LINAS A. SIDRYS

AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Prima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Kietvirtad. nuo 10 v.v. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. ZIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

DR. J. J. 3300; Rez. 442-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, Ill. 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namu 584-5527

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasio ofisą perėmė

T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ PŪSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA.
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofisio tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

DR. VIJAY BAJAJ

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Agliai nujimami ofisė)
2434 W. 71st Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veiklia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus.

Tel. RE-lance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 4-6 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIILIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
PROSTHODONTICS — karūnėlės,
tilteliai, plokštelės ir bendroji praktika.
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS

KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasio ofisą perėmė

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12, Penkt. 2-7

Jei vėjui išduodi savo paslaptis, nekaltink vėjo, kad jas išdavė medžiams.

Kahlil Gibran

JUODOS KATĖS

Lietuvos krikščionybės jubiliejaus ruošia tėvynėje ir išeivijoje jau gerokai išibėgėjusi — artėja prie kulminacinio punkto. Negalima sakyti, kad tokį minėjimą suruošti būtų lengvas darbas, kai neturime laisvės ir nepriklausomos valstybės. Visur ir visada greta gerų sumanymų bei sėkmių iškyla nematytų kliūčių ir iš jų kylanti nesėkmė. Seni žmonės Lietuvoje sakydavo — „kelia perbėga juoda katė“. O ji nešanti nesėkmę ar net nelaimę... Taigi į kai kurias juodas kates čia ir pažvelkime.

Pirmiausia okupuotoji Lietuva. Minėjimo ruošia pradėta jau 1984.XI.18, kai Lietuvos vyskupų ir vyskupijų valdytojų konferencija sudarė 12 asmenų komisiją (iš kiekvienos vyskupijos po du atstovus). Komisijai pirmininkauja vysk. Juozas Preikšas. 1985 metais paskelbti „Gerosios Naujienos“ metais, 1986-ieji — „Sąmoningų tikėjimo“, o šie 1987-ieji — „Gyvosios krikščionybės dvasios“ metais. Žinia, tai labai gerai, bet tai dar ne viskas.

Pirmiausia, ar yra Lietuvoje religinė laisvė ir ar ten galima laisvai tikintiems prideramų būdų švesti minėtą jubiliejų? Vienas aukštesnio rango dvasininkas, atvykęs iš okup. Lietuvos į Vakarų, vienoje spaudoje konferencijoje buvo paklaustas: „Ar yra Lietuvoje religijos laisvė?“ Jis atsakė: „Religijos laisvė yra įstatymų ribose“. Kokie ten įstatymai ir kokios „laisvės“? mes gerai žinome. Mūsų šalis tariant, religijos laisvė ten yra uždarame narve. Įstatymų narvo viduje dar gali šiaip taip judėti, bet išeiti iš „narvo“ nevalia. Valdžios spaudimas prieš tikinčiuosius vyksta ir toliau, neatleidžiai. Faktai rodo, kad jis dar didėja. Tiesa, šventinami nauji vyskupai, bet apie 150 bažnyčių jau neturi nė vieno kunigo. Tikintieji neturi savo laikraščio, o tariamai leidžiama „religinė literatūra“ yra tik propagandoje — tikintieji jos gauta tiek mažai, kad apie ją netenka ir kalbėti. Vyskupai turi tenkintis ganytojiškais laiškais. Centrinis minėjimas busias birželio 28 d. „vienoje Vilniaus bažnyčioje“, bet jokių būdų ne iš katalikų atimtoje katedroje. Neįgaisnamos ir kitos atimtos bažnyčios. Būsią leista nukalti jubiliejinį medalioną ir jį pakabinti bažnyčiose. Bet kokios iškilmės už bažnyčios sienų neleidžiamos. Yra daugybė ir kitokių suvaržymų. Vis tai juodos katės.

Išeivijoje sėkmingai dirba Lietuvos Krikščionybės jubiliejaus komitetas, vyskupo Pauliaus Baltakio, pedagogo Jono Kavaliūno ir daugelio kitų žymių asmenų vadovaujamas. Visos lietuvių parapijos vienu ar kitu būdu jau mini jubiliejų. Yra gerų vilčių, kad Amerikos vyskupai paskelbs Maldos dieną už Lietuvą visose krašto bažnyčiose. Labai galimas dalykas, kad tą patį padarys Australijos ar kitų kito krašto vyskupai. Šių eilučių autorius, jubiliejinio komiteto paprašytas, lapkričio 26-29 dienomis Čiurlionio galerijoje Chicagoje ruošia didžiulę vaizdinę-dokumentinę parodą „Krikščionybė Lietuvoje“.

Bet ir čia kartais pasimaišo „juoda katė“, stengdamasi perbėgti kelį. Atsiranda ginčų dėl sukautinamų datos, nors komitetas minėdamas 1387 m. sukaktį, lygiagrečiai respektuoja ir kitas Lietuvos krikščionybės datos — 1251 ir 1413 metus. Vis dar trūksta ir lėšų didžiulių

planų vykdymui — ligi šiol tėra surinkta tik pusė reikiamų pinigų. Reikia tad atverti ne tik širdis, bet pinigines ir čekių knygtutes...
Centrinis ir didžiausias minėjimas bus Romoje, birželio paskutinėmis dienomis. Iškilmėse dalyvaus ir joms vadovaus pats Šv. Tėvas Jonas Paulius II. Istorinis įvykis — arkiv. Jurgis Matulaitis bus paskelbtas palaimintuoju.

Turime prieš akis itališkai parašytą birželio 24-26 Romoje ruošiamo akademinio simpoziumo Lietuvos krikščionybės reikalų programą. Triašias bus skaitoma 12 idomių paskaitų. Rimos paskaitos, rimti ir žymūs prelegantai. Bet ir čia iš 12 paskaitininkų tik 3 lietuviai: Marija Gimbutienė, Rasa Mažeikaitė ir P. Rabikauskas. Tuo tarpu net 5 prelegantai atvyksta iš Varšuvos. Kodėl taip mažai lietuvių mokslininkų, kurie nagrinėjamas grynai Lietuvos reikalus? Kalbama, kad „nesuradė“ lietuvių tarpe daugiau mokslininkų. Tai argi mes per 600 metų jų neparuošėme?

Kaip ten kas buvo — nebuvo, bet Lietuvos krikščionysta surišta su lenkais. Nors krikščionys buvo atliekamas Lietuvos valdovų (įskaitant ir didįjį kunigaikštį Jogailą) iniciatyva, bet lenkai visą laiką dedasi mūsų tautos „krikštąteviais“. Šioje vietoje jau daug „juodų katečių“. Šia praga pacituosime mums atsiųstą ištrauką iš Varšuvoje leidžiamo laikraščio „Przewodnik Katolicki“ 1887.I.18“. Mus liečiančio straipsnio antraštė „Chrzest Litwy“ (Lietuvos krikščionys). Štai lietuviškame vertime pora krikščionys sukakties proga lietuviams skiriamą „gėlyčių“. Laikraščio 5 psl. rašoma: „Lietuviai buvo laukiniai, gyveno mongolų būdu. Vaikščiojo apsirėngę kailiais, išverstais plauku ir viršu. Kovoję panašiai kaip totoriai, jų pavojingas ginklas buvo nuodingos strėlės“. O 4 psl. rašoma: „Lietuviai gyveno būdose ar piemenų palapinėse. Tai diktavo jiems klajokliškas gyvenimo būdas (Koczowniczy)... Toje šalyje žmona buvo vyro nuosavybė; ją pirkdavo nuo tėvų ar turgyje, galėjo ir parduoti, aploušinti ar užmušti... Lietuvoje žydėjo daugpatystė... Didysis kunigaikštis ir jo artimieji valdė baimės būdu. Jie buvo tikriausi despotai, įbauginamas buvo jų valdžios jėga. Vytautas už smulkius nusikaltimus paliepdavo įsiūti žmones ir gyvulių kailius ir išmesti vilkams suėsti“. Toliau labai biauriai kalbama apie baisų Vytauto girtuokliavimą ir kitus nešvankumus. Straipsnio autorė, kuri su pasigardžiuoju minėtu ir kitus šmeižtus perduoda, yra Malgorzata Kosowska. Bet koks gi laikraštis galėjo tokius baisius šmeižtus apie savo „krikštąteviaus“ paskelbti? O gi Lenkijos katalikų šeimų oficialus savaitraštis. Vadinasi, ne koks eilinis egzilu lenkų pamfletėlis.

Tačiau mums nėra naujiena, kad lenkai tokiu būdu „vaizduoja“ mūsų garbingus protėvius. Prisiminkime tik jų pokario metais sukurta filmą „Grunvaldas“. Panašius šmeižtus apie lietuvių savo laikų skelbė mums kardu bei kalaviju per 200 metų „krikštiję“ kryžiuočiai. Bet kodėl gi jų šmeižtus kartoją oficialus Lenkijos katalikų laikraštis? Čia jau netenka kalbėti apie „juodas kates“, nes ant mūsų išliejama visa statinė smalinio deguto. b. kv.

DIEVO TARNAS
ARKIV. JURGIS MATULAITIS

Artėjant beatifikacijos iškilmėms

PREL. LADAS TULABA

1987 birželio 28 d., švenčiant Lietuvos krikščionybės 600 metų sukaktį, popiežius Jonas Paulius II iškilmingu apeigu metu paskelbs palaimintuoju Dievo Tarną arkiv. J. Matulaitį. Tai bus katalikiškos Lietuvos dovaną dangiui ir tuo pačiu dangaus dovaną lietuviams.

Kad šis istorinis įvykis būtų prasmingesnis ir dvasiškai naudingesnis, reikia žvelgti ir geriau pažinti arkiv. J. Matulaučio asmenybę.
Arkiv. J. Matulaitis gimė ir vaikystę praleido Lūginės kaime, kuris yra 5 km atstumu nuo Marijampolės, 1871 balandžio 13 d. Tėvai buvo pasiurintys ūkininkai. Buvo jauniausias aštuonių vaikų šeimoje. Pakrikštąs Jurgio Boleslovo vardu Marijampolės parapijos bažnyčioje. Krikštijo kun. Jurgis Česna, vienas iš baltųjų marionų. Tėvas mirė, kai Jurgukas buvo dar tik ketverių metų. Beinanat dešimtuosius metus, mirė ir mamytė. Jauniausių broliuku Jurgiu rūpinosi vyresnieji broliai ir seserys.

Pradžios mokslą baigė Marijampolėje. Bet jau bebūnant pradžios mokykloje pasireiškė sunki kaulų džiovos liga, kuri jį lydėjo iki gyvenimo pabaigos ir buvo tikras kryžius. Baigęs pradžios mokslą, įstojo į gimnaziją Marijampolėje. Baigė keturias klases. Bet mokslą dėl nesveikatos ir dėl vyresnio brolio Jono, kuris paveldėjo ūkį, neigiamo nusistatymo turėjo nutraukti. Kurį laiką gyveno prie brolio šeimos tėviškėje, talkindamas ūkiu darbuose. Tačiau jautė norą mokytis. Todėl atliekamu laiku daug skatydavo.

Kai Jurgis jau buvo jaunuolis, 1889 metais iš Lenkijos į tėviškę atvyko pusbrolis Jonas Matulewicz. Jis buvo Kielcų valstybinės gimnazijos klasičinių kalbų mokytojas. Šis pastebėjo savo pusbrolio Jurgio troškimą siekti mokslo ir tapti kunigu. Gavęs vyresnio brolio Jono sutikimą, pusbrolis Jonas Matulewicz pasiėmė jį su savim į Kielcus. Čia jį nuoširdžiai rūpinosi. Visų pirma pasirūpino pataisyti jo pašlijusią sveikatą. O paskui paruošė moksle, kad galėtų būti priimtas į kunigų seminariją. Po poros metų, t.y. 1891 metais, Jurgis, išlaikęs egzaminus, buvo priimtas į Kielcų kunigų seminariją. Čia jo pavardė buvo sulenkinta: do-

pagalvok, koks sveikas čia oras. Koks vaizdas! Linutė visada norėjo kur nors ant kalno gyventi.
— Tai čia man? — net nepasijutusi sušukau. — Kodėl namie nesakei, būčiau palapinė pasimusi. Ir fleitą. Kaip čia toli ligi ežero?
— Kai takus susirasim, bus visiškai čia pat, tik smagus pasivaikščiojimas. Bet ir to nereikės. Pasidarysim savo.
— Čia pat ant kalno?
— Kodėl ne. Še, atidaryk bagažinę. Man pilvas irgi pradeda gurgti, — ir ištiesė man mašinos raktelius.
Tėvas, niekam nieko nesakę, buvo visko prikrūves.
Kai po išsikerojusiu ažuolu pasitiesėm užkandžiuti, tėvas papasakojo, kaip vienas jo senas pacientas tą vietą užrodė ir kaip jis tokiai pagundai nebegalėjo atsilaikyti. Ypač, kad vieta buvo parduodama labai nebrangiai. Jeigu reiktų tuos ažuolus supirkti kiekviena atskirai, daugiau reiktų užmokėti.
— Ažuolus? O ką tu su jais veiktum? — motina vis dar buvo atžagaria.
Ji šiaušėsi gal todėl, kad viskas buvo padaryta be jos, bet tėvas toks jau buvo. Ką darydamas retai su kuo tardavosi. Sakydavo: „Tarsies ar nesitarsi, padaryti vistiek reikės vienam. Nebent tik tam, kad paskum visą bėdą galėtum patarėjui suversti“.

Būdamas trečiam kurse buvo paskirtas studentų seniūnu. 1898 metų lapkričio 20 buvo išventintas kunigu. Akademiją baigė 1899 metais, gaudamas teologijos magistro laipsnį. Jo disertacija „De iure belli et de pace aeterna“ buvo įvertinta aukščiausiu laipsniu. Matulaučias jo ypatingus gabumus, akademijos rektorius siūlė jam tęsti dar toliau akademinės studijas ir rengtis profesūrai.
Baigęs studijas Petrapilyje, kun. Jurgis Matulewicz-Matulevičius pro Lietuvą grįžo į savo vyskupiją, į Kielcus. Pažymėtina, kad kun. Jurgis visuose savo bažnytinuose dokumentuose nuo seminarijos laikų iki kunigystės šventimų turėjo Matulewicz pavardę. Šia pavarde pasirašydavo visuose oficialiuose dokumentuose bei raštuose. Tik Lietuvoje, rašydamas lietuviškai, pasirašydavo Matulevičius. Lietuvoje visur jis buvo žinomas ir vadinamas Matulevičiaus pavarde.
Grįžus į Kielcus, vyskupas paskyrė vikaro pareigoms vienoje provincijos parapijoje. Šalygos čia buvo blogos. Sveikata, koks skausmai žymiai pablogėjo. Doktorai patarė vykti į užsienį, į Vokietiją, Bad Kreuznach gydysis nuo reumatizmo. Čia išbuvo keletą mėnesių. Tačiau sveikata negerėjo. Buvo partarta vykti į Meraną Austrijoje. Tačiau čia nevyko. Patiriamas ir finansiniai sunkumai. Patiriamas ir finansiniai sunkumai. Patiriamas ir finansiniai sunkumai. Patiriamas ir finansiniai sunkumai.

Ar susijungs Vakarų ir Rytų Vokietijos? Idėja nėra nauja, kelta ne vieną kartą net parlamentarijose. Ir valdančios partijos tarpe atsiranda šios idėjos šalininkai. Neseniai tuo klausimu pasisakė įtakingas krikščionių demokratų partijos, Bundestago narys dr. B. Friedmann pareiškdamas, kad šios iniciatyvos turi imtis pats kancleris, perduodamas šią idėją R. Reaganui ir M. Gorbačioviui. Be abejonų, į bendrą parlamentą įeity jau komunistų atstovai. Tačiau jie būtų nekenksmingi, kadangi Vakarų Vokietijos gyventojai yra sąmoningi, stipriai įleidę

Daug įvairių kalbų ir puolimų iš opozicijos pusės susilaukė kancleris H. Kohl už duotą pasikalbėjimą „Newsweek“ žurnalui, kuriame jis M. Gorbačiova sulygino su Reicho propagandos ministru Goebelsu. Tiesa, vėliau kancleris stengėsi tą sakinių kiekį pakeisti, tačiau išskridę žodžiai iš burnos, jau negrįžo balandžio sparnais, pakenkiant Vakarų Vokietijos — S. S-gos santykiams.

Dar daugiau vandens ant malūno ratų užpylė žinomas lengvo žanro dainininkas ir varietės programų vedėjas, olandų kilmės R. Carell televizijos programoje (ją teko matyti) lapkričio 1 d. Joje olandas (jis dirba vokiečių televizijoje) M. Gorbačiova pavadino daržo nykštuku, vėliau paklausdamas Offenburgo salėje susirinkusių žiūrovų — kokius rūbus dienos metu dėvi rusė? Scenoje pasirodė stora moteris su kirp-tu maišo pavidalo suknele. Vėl klausimas: ką rusė dėvi nakties metu? Vėl pasirodo ta pati stora rusė, su ta pačia suknele, bet jau laikydamas lemputę rankoje. O ką dėvi rusė paplūdimyje? Vėl ta pati rusė, maišo suknele, bet rankoje laikydamas vandens balioną...

Po tokių skaudžių užgauliojimų pasipylė protestai. Sekančią dieną spauda pranešė, kad televizijos telefono centrinė buvo užimta iki vėlyvos nakties, reikiant griežtą protestą prieš tokius užgauliojimus, kadangi rusų tauta nėra jau tokia primityvi...Deja, niekuomet spaudoje nepasirodo protesto laišku, kada Maskva vokiečius vadinančius revanšistais ar karu kurstytojais.

vyskupas Carlos Camus Larenas pareiškė, kad policijos kratos jo seserų namuose buvo taikomos prieš jį ir yra Bažnyčios terijojimas. Policija tuo pačiu metu krėtė jo seserų namą Linarese mieste, 185 mylias į pietus nuo Santiago, ir Vina Del Mar, kuris yra apie 75 mylias į šiaurę nuo Santiago. Jie taip pat areštavo jo 18-metę seserėčia, sakydami, kad pas ją radę priešvalstybinės medžiagos ir instrukcijas bomboms gaminti. Vyskupas tvirtina, kad jie tokios medžiagos neradę. Kovo 3, kalbėdamas Čilės vyskupų konferencijoje, jis pareiškė manąs, jog jis puolamas už pasisakymą prieš valdžios žmogaus teisių pažeidinėjimus.

VOKIŠKOS NUOTRUPOS

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Kuo savo planus grindžia vokiečiai?
Girdi, panaikinus abiejose pusėse visus atominius ginklus, teks milijardus markių išleisti konvencionaliam apsiginklavimui, norint prieš Maskvą išlaikyti karinę lygsvarą. Tai būtų nebeapakiama našta visai vokiečių tautai. Parlamento nuomone, Maskva yra linkusi eiti į tokias derybas, kadangi ir ji negali išbristi iš sunkaus ekonominio gyvenimo.

Keliuose Vokietijos laikraščiuose pasirodė trumpos žinutės apie sovietų (?) archeologų atkastą lietuvišką Kernavės miestą. TASS'o pranešime sakoma, kad Kernavė jau buvo minima 1297 m. ir savo žydėjimo laikotarpyje turėjo 5 tūkst. gyventojų. Miestas buvo kryžiuočių sunaikintas ir netrukus jo pavadinimas dingio iš žemėlapių. Pranešime taip pat rašoma, kad mieste būta šaligatvių, gatvės grįstos akmenimis, mediniai namai. Baigus atkasimo darbus, Kernavė bus paversta tautiniu muziejumi.

Kadangi dar viena žinutė „kvepia“ lietuviškumu, taip pat norėtume ją duoti mūsų skaitytojams. Spalio 9 d. spaudoje pasirodė nuotraukos iš lenkiško filmo „Zigfridas“. Pirmą kartą lenkiškas filmas nagrinėja homoseksualizmo temą. Pagrindinę rolę vaidina Marija Pakulnis. Gal tai Suvalkų trikampio dukra?

ČILĖS VYSKUPAS PERSEKIOJAMAS
Linarese mieste Čilėje vyskupas Carlos Camus Larenas pareiškė, kad policijos kratos jo seserų namuose buvo taikomos prieš jį ir yra Bažnyčios terijojimas. Policija tuo pačiu metu krėtė jo seserų namą Linarese mieste, 185 mylias į pietus nuo Santiago, ir Vina Del Mar, kuris yra apie 75 mylias į šiaurę nuo Santiago. Jie taip pat areštavo jo 18-metę seserėčia, sakydami, kad pas ją radę priešvalstybinės medžiagos ir instrukcijas bomboms gaminti. Vyskupas tvirtina, kad jie tokios medžiagos neradę. Kovo 3, kalbėdamas Čilės vyskupų konferencijoje, jis pareiškė manąs, jog jis puolamas už pasisakymą prieš valdžios žmogaus teisių pažeidinėjimus.

ANT KALNO

JURGIS JANKUS

3
— Dar neskubėk, leisk man atverti savo akis ir atlikti išpažintį.
— Nagi, — nustebto motina.
— Jeigu taip labai skubini, tai prisipažinsiu, kad ta vieta mūsų. Visi du šimtai dvidešimt septyni akrai. Skvernus nuleidę į abi kalno puses.
Valandėlę dairėmės nustebę.
— Pirkim palapinę, galėsim visą vasarą čia gyventi, — net nepasijutusi sušukau. — Ir groti galėsiu. Niekam neįknyrėsiu. Aš grosiu, ir ažuolai gros kartu. Tik negerai, kad ežeras tolokai. Kasdieną galėtumėm maudytis, o kiekvieną vakarą šviežią žuvį kepti.
Nuo tokios mano šnekos motina net nusipurtė. Jai poilsiui turėjo būti geras motelis, per kelias minutes pasiekiami bent trys geri restoranai. Atostogaudama ji negėgo net kelis kartus tame pačiame restorane valgyti. Ir dabar su pasibaisėjimu užsoko:
— Ar galvoj nebeįgerai. Gros ji, mat, vidury miško. O ir tu, — atsisuko į tėvą. — Kuriam galui tuos brūzgnus pirkti. Ar jau pinigų nebeturėjai kur deti. Ką čia veiksime, kai aplinkui nėra nė gyvos dvasios? Jeigu jau norėjai pirkti, tai reikėjo paieškoti kur geroj vasarvietėj, kur nors prie jūros. Čia ko gera, dar meskų ar gyvačių yra.
— Nieko, brangioji, čia nėra. Matai, čia ir ne brūzgnai, bet pats gražiausias kalnas. Tik

kada tik užsimanę, nuvažiuoja pasimaudyti ar pažvejoti. Tėvo pasakymą apie pasidarymą ežero supratu tik kaip juoką.
Pasižiūrėjusi į planus, net išsižiojau. Čia buvo viskas: ir niekur nematytas išvaizdos namas, kuriame susikaučiavę net devynys kambarius, ir maudymosi baseinas, ir gėlynai. Pagaliau net nutirpau: pagrindinio lapo kampe buvo pasirašęs Arūnas. Aš pati niekada nebuvau visiškai sugriuvusi, bet Arūnui greitumo tikrai pavydėjau. Ne piktai, bet vistiek pavydėjau. Nė šėsių pėdų neišnešęs šešiolikmetis pirmuoju pabaigė aukštesniąją mokyklą. Manėm, kad toks neužaugsą genijus ir pasiliks. Jis ir pats dėl to krintosi. Nors ir mėgindavo juokauti, kad Napoleonas ir mūsų pačių Vytautas prieš jį buvo tiktai kurziukai, bet visi jutom, kad toks juokas tėra tik ne labai gerai vaidinama priedanga. Eidamas aštuonioliktus, staiga išsitiesė į vyrą, net kiek aukštesnį už šešiapėdį tėvą. Tada tai tikrai pamatėm, ką dėl savo mažumo buvo iškentėjęs. Grįžęs vasaros atostogų, tuo šoko pasimatuoti ūgiais su tėvu ir, kai pamatė, kad per visą pirštą tėvą jau praaugo, nesitvėrė džiaugsmu ir net nemėgino to slėpti. Burbuliavo kaip užviręs puodas, kol prie to laimėjimo priprato. Net ir būdas, atrodė, nuo to pasikeitė: buvo išėigus, bendravo su jaunimu, suko galvas mergaitėms, bet darbštumo nė akimirksniu nepametė. Praeitą pavasarį aplaistėm diplomą ir išleidom dirbti į pusseptintos pėdos istisusį džentelmeną. Ir dabar...
— Ar neužteko paprasto namuko? — pasakė motina. — Visas santaupas sukūši ir ką čia su tuo namu veiksi. Doktorų konvencijas šauksi?

(Bus daugiau)

KOMP. STASIO ŠIMKAUS ŠIMTO METŲ GIMIMO MINĖJIMAS

Balandžio 5 d. Miami Lietuvos klubas, bene pirmą kartą Amerikoje, surengė kompozitoriaus Stasio Šimkaus 100 metų gimimo sukakties minėjimą, kuriame buvo suvaidinti ir kompozitoriaus S. Šimkaus kūrinių parodėlė, su jo asmeninių fotografijų ir grupinių nuotraukų žero grafinėmis kopijomis.

Meninę programą atliko solistė Roma Mastienė, akompanuojant kompozitoriaus Stasio Šimkaus sūnui, muzikui Algiiui ir vietinis moterų „Bangos“ choras, vadovaujamas muzikės Danutės Liaugminienės.

Minėjimą atidarė Miami Lietuvos klubo pirmininkė E. Jonušienė. Vaikėkonienė supažindino svečius su prelegentu dr. Vytautu Tauru, skaitysiančiu paskaitą apie kompozitoriaus Stasio Šimkaus.

Aš džiaugiuosi, kad Miami Lietuvos klubo parengimų vadovas Vačekonis pakvietė mane pasidalinti mintimis su jumis apie kompozitoriaus Stasio Šimkaus, gydytojų brolijos „Fraternitas Lithuanica“ ypatingą narį, nors ir ne mediką, minint jo 100 metų gimimo sukaktį. Man džiugu yra ir dėl to, kad aš, būdamas tos brolijos (vėliau – korporacijos) narys, su malonumu noriu prisiminti ir pasidžiaugti tos brolijos kūrėjų ir pirmųjų atliktais darbais, jiems dar esant Rusijoje ir vėliau – grįžus Lietuvai.

Ir Stasys Šimkus studijuodamas Petrapilio konservatorijoje priklausė prie tų brolijos pirmūnų, kurie siekė tautinių idealų realizavimą. Stasys Šimkus gimė 1887 metais Motiškių km., Sėdžiaus valsčiuje, Kauno apskr., mažajame ūkininko šeimoje, kai Lietuvoje buvo uždrausta spauda, o mokyklose dominavo rusų kalba. Kova dėl spaudos laisvės nemažėjo, bet didėjo, nors žvangėjo geležiniai pančiai brolių varomų ir kalėjimų ir tremiamų į Sibiro taigas.

Ketvertą metų prieš Stasio Šimkaus gimimą reguliariai pradėjo Lietuvą lankyti dr. Jono Basanavičiaus redaguojama „Aušra“, kuri nušvietė gan tamsią Tėvynės padangę. „Aušros“ spinduliai pasiekė ir Lietuvos kaimus, iš kurių buvo kilę vyskupai, kunigai, muzikai, poetai ir daktarai, kurių dėka išliko Lietuva.

Be abejo, ta „Aušros“ šviesa apšvietė ir Šimkų gryčią, kurioje garsiausiai suskambėjo lietuviška motulės daina, kuri neabejotinai įkvėpė mažajam Stasiukui dainos ir Tėvynės meilę.

Dar būdamas jaunutis Stasys išjungė ir Sėdžiaus bažnytinį chorą, kur vargonų garsai pažadino jo muzikos talentą. Jis jau tada pas vargonininką pradėjo mokytis skaityti gaidas. Tėvas pastebėjo sūnaus Stasio nepaprastą veržlumą mokytis muzikos, todėl jis nuvežė sūnų į Kauną, į J. Naujalio vargonininkų kursus, kuriuos jis lankė ir giedojo Kauno katedros chore. Baigęs vargonininkų kursus, jis vargonininkavo įvairiose vietovėse, vis organizuodamas naujus chorų, kurie žadino lietuvių tautinę dvasią, gaivino ir ugdė lietuvių.

Pagaliam 1904 m. pasiryžėlių kovos dėka buvo atgauta lotynų raidėmis spauda, bet mokyklose dominavo rusų kalba. Kai 1905 m. per Rusiją ir per pavergtus kraštus nuriėjo revoliucijos banga, tai ir Lietuvoje garsiausiai suskambėjo laisvės daina. Stasys Šimkus dar energingiau pradėjo organizuoti chorų su vaidinimais, sukeliančiais patriotizmą ir meilę Lietuvai. Kai kurie inteligentai ir ku-

DR. VYTAUTAS TAURAS

nigai, stebėdami Stasio Šimkaus veržlumą mokytis muzikos, parūpino lėšas studijoms į Vilniaus imperatorišką mokyklą. Čia studijuodamas jis vadovavo ir kanklių chorui.

1906 m. Stasys Šimkus, grįžęs iš Vilniaus atostogoms, paruošė didžiulį chorą su vaidinimais. Po pasisekusio koncerto Burbu dvare, jis sutiko atostogaujantį Varšuvos konservatorijos direktorių Mlynarski, kuris Šimkų pakvietė studijuoti Varšuvos konservatorijoje nemo-kamai, be to, dar pažadėjo pragyvenimą jo šeimai. Pasiūlymas buvo viliojantis, todėl sutiko.

Tačiau, nuvykęs Varšuvon, labai nusivylė, kai konservatorijon buvo užregistruotas kaip Stanislaw Szymkiewicz. Pagaliau ir gyvenimas lenkų šeimoje, turint tvirtą lietuvišką charakterį, Stasi Šimkui nepatenkino. Jis jautė, kad lenkai nori jo talentą ne tik išnaudoti, bet ir nusavinti. Todėl atsisakė visų lengvatų ir, gaudamas pragyvenimui tik 25 rublius mėnesiui, pas prof. Suczynski 1908 m. baigė vargonų kursus. Studijuodamas Varšuvoje, vadovavo ir kompozitoriaus M. Čiurlionio iškurtam chorui.

Tais pačiais metais rudenį išvyko į Petrapilio konservatoriją studijuoti kompozicijos meno pas profesorius Liadova, Vitolį ir Streiberą. Atostogų metu grįždavo į Lietuvą ir paruošdavo chorų su vaidinimais, su kuriais koncertuodavo ir vaidindavo įvairiose vietovėse, sutelkiant minias žmonių, keliančių ovacijas rengėjams.

Apie tų chorų ir vaidinimų sėkmingumą sužinojo gubernatorius, kuris griežtai uždraudė viešai pasirodyti su chorois ir vaidinimais. Tai buvo didelis smūgis lietuvių bei ir nuostolingas rengėjams, nes dalis to pelno palikdavo tų parengimų vadovui Stasiui Šimkui, jo tolimiesiems studijoms Petrapilio konservatorijoje.

Laikiniai jo studijoms lėšas telkė kai kurios labdaros draugijos, kol jis gavo pastovų darbą prie Petrapilio Šv. Kotrynos bažnyčios, kaip Česlovo Sasnausko asistentas.

Stasys Šimkus, studijuodamas Petrapilio konservatorijoje, ieškojo studentų draugijų su jam priimtina ideologija, de ja, jų nerado. Pagaliau Stasys Šimkus suėjo į kontaktą su Petrapilio Karo medicinos akademijos studentais lietuviais medikais Vladu Nagevičium, Kaziu Ozeliu, Vladu Ingelevičium, Pranu Sližiu ir kitais, kurie, dr. Jono Basanavičiaus inspirovami ir raginami, įkūrė slap-tą lietuvių studentų medikų, tada dar vadinamą broliją „Fraternitas Lithuanica“, kurios tikslas buvo nepasiduoti rusų vilionėms dėl pelningų vietų ir kad nepaskendus rusicizmo bangose, pasiryžti, baigus medicinos studijas ir atsitarnavus už stipendiją rusų kariuomenėje, nedelsiant grįžti į Lietuvą ir ten teikti tautiečiams ne tik medicinos pagalbą, bet ir ugdyti ir puoselėti lietuviškos kultūros užsimojimus ir darbus. Mokslas, humaniškumas, tautiškumas ir gili tolerancija, kad ir skirtingų tautybių įsitikinimų, vienin-gam darbu nepakenkė. Fraternitiečiai profesiskai ruošėsi Karo medicinos akademijoje, tačiau jiems trūko visuomeninio pobūdžio žinių, pritaikytinų grįžus į Lietuvą. Todėl jie kviedavo į savo slaptus susirinkimus patikimus muzikus, teatralus, istorikus, kalbininkus ir visuomenininkus su

paskaitomis iš savo sričių.

Stasys Šimkus irgi ruošėsi profesiskai Petrapilio konservatorijoje ir taip pat buvo pasiryžęs grįžti į Lietuvą ir su muzika ir daina skleisti lietuviškas idėjas ir siekti Tėvynės šviesesnio rytojaus. Studentas Stasys Šimkus, nors ir studijavo muziką Petrapilio konservatorijoje, bet buvo priimtas brolijon „Fraternitas Lithuanica“, ypatinguoju nariu, su pilnomis tos brolijos teisėmis. Tokiomis teisėmis ton brolijon buvo priimtas ir teatralas Stasys Pilka, kuris anksčiau studijavo mediciną, bet vėliau perėjo į teatro studijas. Dr. Jonas Basanavičius, kaip brolijos F.L. įkūrimo įkvėpėjas, buvo pakviestas būti tos brolijos garbės nariu.

Kai 1914 m. kilo I pasaulinis karas, tai veikt visi fraternitiečiai gydytojai buvo mobilizuoti ir paskirstyti po įvairius karo frontus. Aš noriu paminėti tik vieną epizodą, kaip dr. Jonas Basanavičius įtikino Karo medicinos akademijos lietuvių gydytojus, kad karui pasibaigus nedelsiant reikės grįžti į Lietuvą ir ten siekti laisvės ir nepriklausomybės. Todėl dar patrankoms gaudžiant ir kulkoms zvimbant, fraternitiečių trylika sugebėjo suvažiuoti į Petrapilį apsvastyti veiklą karui pasibaigus. Čia jie dar kartą patvirtino savo pasiryžimą, kad, karui pasibaigus, reikės grįžti nedelsiant Lietuvon.

Todėl nereikia stebėtis, kad, karui pasibaigus, jų 17 kare užgrūdintų grįžo Lietuvon ir vieni stojo savanoriais ir besikuriančią Lietuvos kariuomenę, kiti pasišventė kovai

su tuo laiku siaučiančiom užkrečiamųjų ligų epidemijom.

Šie faktai rodo, kokią didelę įtaką turėjo Basanavičius ir fraternitiečiai ir kokį pranašingą vaidmenį jiems numatė karui pasibaigus.

Fraternitietis Stasys Šimkus Petrapilio konservatoriją baigė 1914 metais su laisvo menininko titulu. Išikūrus Rusijoje Lietuvos draugijai nuo karo nukentėjusiems šelpti, kompozitorius Stasys Šimkus buvo pakviestas eiti tos draugijos sekretoriaus pareigas. 1915 m. ta draugija jį delegavo vykti į Ameriką ir ten rinkti aukas pabėgėliams šelpti.

Komp. Stasys Šimkus, nuvykęs Amerikon, lankė visas lietuvių kolonijas su paskaitomis ir prakalbomis, įtikindamas Amerikos lietuvius, kad surinkti pinigai gal bus reikalingi ne tik pabėgėliams, bet ir atsikuriančiai Lietuvai. Surinko aukų apie 26,000 dolerių, kas anais laikais tai buvo gana stambi pinigų suma.

Komp. Stasys Šimkus, atvykęs Amerikon, apsigyveno Philadelphiaj, kur dirbo pragyvenimui lenkų parapilijoj. Čia jis suorganizavo lietuvių Dainos chorą, kuris veikė net iki 1955 m., vadovaujant daugeliui dirigentų. Jis buvo pradėjęs leisti žurnalą „Muziką“, bet dėl lėšų stokos buvo išleisti tik du numeriai. Amerikoje kompozitorius Stasys Šimkus sukūrė lietuvišką šeimą, vesdamas lietu-

vaitę Sofiją Gudžiūnaitę. Šeima padidėjo, kai gimė sūnus Algis ir kiek vėliau sūnus Neris.

Komp. Stasys Šimkus Brooklyne suorganizavo savo Vardo chorą, su kuriuo koncertavo įvairiose lietuviškose kolonijose. 1918 m. jis buvo pakviestas Chicagon vadovauti Birutės chorui, kuris anksčiau buvo iškurtas muziko Miko Petrausko.

Atvykęs Chicagon apsigyveno Bridgeporte, kur buvo globojamas Birutės choro pirmininko Micevičiaus, kuris kompozitorius Stasiui Šimkui visuomet leido naudotis pianinu, kuriant dainas, kantatas, balades ir kitus kūrinius. Jo kantatos yra žinomos: Atsisveikinimas su Tėvyne ir Čigonai, baladė – Nugrimzdęs dvaras, fortepijono muzikai – Lietuvos siluetai, simfoniniam orkestrui – poema Nemunas.

Komp. Stasys Šimkus 1920 m. suruošė su Birutės choru atsisveikinimo koncertą ir su šeima išvyko į Lietuvą. Sugrįžęs Lietuvon tuoj suorganizavo didelį chorą, su kuriuo debiutavo Kauno teatro rūmuose. (Bus daugiau)

Šiomis neramumų dienomis kokią gyvenimo taisyklę reikia priimti? Tik tą vieną: būti geru visiems žmonėms.

Suhard

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS
A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

MASTER PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektrai. Palkite pavarde ir telefonu — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

V.T. ELECTRIC CO.
Licensed, Insured — Bonded
436-6937
Elektros ir namų apšildymo sistemų pataisymai.
Vytautas Taras

REAL ESTATE
MLSP KOMPIUTERIŲ
pagalba galite nusipirkti ar parduoti namą mieste ir priemiesčiuose. Sažiningai patarnaus
INCOME TAX SERVICE
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
6529 S. KEDZIE
778-2233

GREIT IR SAŽINGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.
Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoj apylinkėj, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užteiti pas
BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

RE/MAX **GREIT PARDUODA**
REALTORS
RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169
Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

“AUDRA” TRAVEL CORPORATION
KELIONĖS Į LIETUVĄ 1987
12 dienų lietuvių kalbos kursai jaunimui Lietuvoje nuo liepos 6-22 — kaina \$1979 kan.
*
Kelionių į Lietuvą išvykimo datos:
Gegužės 8 Biržello 29 Rugsėjo 6
Gegužės 21 Liepos 9 Rugsėjo 3
Gegužės 28 Liepos 17 Rugsėjo 17
Biržello 8 Rugsėjo 6 Spalio 26
Oro linijos — “Air France”, “Aeroflot”, “JAT”, “Finnair”.
Šių metų naujienos: Klaipėda ir Palanga — 3, 4, 5 dienos, Kaunas — 2, 3 dienos, Panevėžys — 1 diena
Kelionės 5-7 dienom į Lietuvą sutvarkomos individualiai pagal norimą maršrutą, pageidaujama laiku.
Kelionė į Romą — birželio 24 - liepos 2
Smulkesnių informacijų teiraukitės mūsų įstaigoje nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9.30 ryto iki 17.00 vakaro, šeštadienį nuo 11 v. ryto iki 14.00 v.p.p. šiuo adresu:
2100 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6S 1M7
Tel. (416) 769-2500 arba (416) 769-8077
Telex 06-986766 TOR
Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2559030

LIETUVIŠKAI ANGLIŠKAS ŽODYNAS
Vilius Pėteraitis
Šis žodynas, apimantis daugiau kaip 30,000 žodžių, parinktų iš įvairių sričių ir kasdieninės kalbos, pritaikytas lietuviui. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas 1985, IV-ji laida. Kieti viršeliai.
Kaina su persiuntimu in USA \$18.90.
Illinois gyventojai moka \$20.25.
Kaina su persiuntimu į Kanadą ir į užsienį \$19.70.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629

ŠYPSENOS, GRYBAI, EŽERAS, ŠOKIAI, ŠYPSENOS, SAULĖ
JAV LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGOS VASAROS STOVYKLA
birželio 7 - 14 d.,
Dainavos Stovyklavietėje, Michigan
Kviečiamas visas Š. Amerikos jaunimas tarpe 18 ir 35 m.
PILNA IR ĮVAIRI PROGRAMA:
— paskaitos
— užsiėmimai ir sportas
— šokiai, laužai, žaidimai.
Stovykla baigsis su bendru
JAV LJS SUVAŽIAVIMU
šešt., birželio 13 d., 1987
ATVYKITE PABENDRAUTI, PASIMOKINTI, PASTOVYKLAUTI!
Kreiptis:
JAV LJS Vasaros Stovyklos Komitetas
P.O. Box 1071, New York, NY 10276
LAUŽAI, ISTORIJA, SPORTAS, DISKUSIJOS, JUOKAI, CHORAI, NAUJI DRAUGAI, PASKAITOS, JUOKAI, EŽERAS, DISKUSIJOS, SAULĖ

AUSTRALIJA LAUKIA ATVYKITE Į VI PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESĄ
GRUODŽIO 19d., 1987 — SAUSIO 10d., 1988
JEI NEGALITE SU MUMIS SKRISTI Į AUSTRALIJĄ, NORS PAREMKITE JAUNIMO KONGRESĄ SAVO AUKOMIS. ČEKIUS RAŠYKITE “PLJ” VARDU.
DĖL KELIONIŲ INFORMACIJS
L.A.I.T.C. KELIONIŲ CENTRAS TURI RIBOTĄ SKAIČIŲ VIETŲ SU PAPINGTOM KAINOM
VARDAS _____
ADRESAS _____
TELEFONAS _____
PRAŠOM ATŽYMETI: NORIME KELIAUTI Į AUSTRALIJĄ GRUODŽIO 17d. ○ Į Š. AMERIKĄ SAUSIO 10d. ○
RAŠYKITE ČEKIUS: “L.A.I.T.C.” VARDU GRUODŽIO 16d. ○ SAUSIO 8d. ○
CANOGA PARK, CA 91304 GRUODŽIO 15d. ○ SAUSIO 3d. ○
SKAMBINKITE “COLLECT” (818) 715-9158 PAGEIDAUJAME \$250 — UŽSTATATA GARANTUOTI ŽEMIAUSIAS KAINAS
Los Angeles International Travel Centre

KRIKŠČIONYBĖ LIETUVOJE istorinis veikalas, red. prof. dr. Vytauto Vardžio, apie 670 p., iliustruotas, kietais viršeliais, netrukus išėina iš spaudos.
Veikalas didžiulės apimties — nuo priešmindauginių ligi šių laikų. Yra studijos prof. Z. Ivinskio, prof. P. Rabikausko, red. prof. V. Vardžio, Pr. Garšvos, dr. K. Girniaus, dr. S. Girniaus, A. Hermano, R. Krasausko, dr. R. Mažeikaitės, dr. G. Slavėnienės.
Kaina dabar užsisakantiems 20 dol. (USA). Išėjus iš spaudos — 25 dol. ir persiuntimo išlaidos. Užsakymus siųsti:
Krikščionybė Lietuvoje, Br. Polikaitis, 7218 S. Fairfield, Chicago, IL 60629.

DĖMESIO SIUNTINIŲ Į LIETUVĄ SIUNTĖJAMS

Sovietų Sąjunga pranešė vi-
siems kraštams, priklausantiems
Tarpautinei pašto unijai, kad
nuo gegužės 1 dol. muto deklara-
cijos formos siuntiniams turės
būti papildomos prancūzų ar
rusų kalbomis. Šią informaciją
Lietuvių informacijos centrui
perdavė Walter Duka, JAV pašto
vicedirektorius, su kuriuo LIC
vedėja Gintė Damušytė kartu
liudijo JAV Kongreso apklausoj
apie sovietų pašto pažeidimus.

Sovietai taip pat perspėjo, kad
nuo gegužės 1 d. visi siuntiniai
su neteisingai išpildytomis muto
formomis iš viso nebus priimami,
o automatiškai atmetami ir gra-
žinami. Tame pačiame komunikate
sovietai pabrėžė, kad kiekvienas
siunčiamas dalykas ir jo vertė
turi būti atskiru sakiniu apibū-
dintas ir pažymėtas. Ben-
drų prekių užvardinimai, kaip

„drabužis“, „kosmetika“ ir pa-
nėra priimtini.

Sovietai teigia, kad jie šias
taisykles įveda „išvengti laiko
gaišinimo muto formalumuose
ir pagreitinti pašto ekspedi-
javimą“. Sovietai taip pat tvir-
tina, kad naujieji reikalavimai
pilnai derinasi su Tarpautinės
pašto unijos reikalavimais.

JAV pašto centrinė jau nuo
š.m. balandžio 15 d. įveda nau-
jasias sovietų taisykles, kad da-
bar siunčiami siuntiniai, kurie
pasieks Sovietų Sąjungą iki
gegužės 1 d. pilnai išpildytų
sovietų reikalavimus. Kitaip
siuntėjai praras ne tik pašto
išlaidas, bet ir bus priversti
sumokėti siuntinio sugražinimo
mokesčių.

1984 m. sovietai sustabdė
siuntinių siuntimą per licen-
juotas persiuntimo kontorlas:
per jas Lietuvos žmonės galėjo

DRAUGAS, antradienis, 1987 m. balandžio mėn. 21 d. 5

gauti iš užsienio siuntinių, apribota naujais sovietų reikalavimais. JAV pašto centrinė užprotes-
tavo, kad naujieji pakeitimai buvo nepakankami anksti jai pranešti. Sovietai į protestą nereagavo. (LIC)

Barūnų šeimos šventėje. Iš kairės: dr. Serapina Sukarevičienė, Jadvyga ir Kazimieras Barūnai ir Regina Snarskienė.

Nuotr. Jono Daugėlos

LIETUVIAI FLORIDOJE

Daytona Beach, Fla.

TRYS PROGOS BARŪNŲ ŠEIMOJE

Nemažas būrys artimųjų kai-
mynų bei bičiulių kovo 7 d. susi-
rinko į svetingus Jadvygos ir
Kazimiero Barūnų namus Or-
mond Beach pasidžiaugti
Barūnų šeimos triguba švente:
Kazimiero vardinėmis, jo
deimantino amžiaus sukaktimis
ir Jadvygos ir Kazimiero vedy-
binio gyvenimo sukaktimi.

Vaišių metu Daytona Beach
lietuvių klubo pirmininkas Jo-
nas Daugėla, sveikindamas še-
imininkus šių trijų įvykių pro-
ga prisiminė Kazimiero dei-
mantinę amžiaus sukaktį, jo
visuomeninę ir kultūrinę
veiklą. Gėrėjosi Jadvygos ir
Kazimiero Barūnų darniu
šeimos gyvenimu, jų aktyvumu
ir šioje lietuvių kolonijoje.
Jadvyga aktyvi „Sietyno“ narė,
Kazimieras uolus talkininkas,
atliekant kultūrinės meninės
programas.

Barūnų šeimos artimas
bičiulis Henrikas Gineitis,
atvykęs su žmona Marija iš St.
Petersburgo, savo žodyje
prisiminė Kazimiero teatrinę ir
visuomeninę veiklą Bostone ir
drauge išgyventų metų gražių
prisiminimų pluoštą. Jadvyga ir
Kazimieras Barūnai ramaus,
takaus būdo žmonės, veiklūs
visose gyvenimo srityse,
pasiryžę svetingumu ir nen-
tolsta nuo lietuviškos veiklos,
bet dalį savo gyvenimo skiria
kultūrinei ir visuomenei
veiklai. Visų dalyvių vardu
sukaktuvininkui Kazimierui
dovaną laikrodį, o Jadvygai
rožių puokštę įteikė dr.
Serapina Sukarevičienė ir
Regina Snarskienė. Kalbėtojų
sveikinimus ir linkėjimus pa-
dėjo Ilgiausių metų linkėjimai.
Padėkos žodį tarė Jadvyga ir
Kazimieras. Jie dėkojo atsi-

lankiusiems į šią gražią šventę,
dėkojo už dovanas ir išreiškė
linkėjimus. Jautriame padėkos
žodyje Jadvyga Barūnienė ir
perskaitė savo vyro Kazimiero
sukurtą gražų, gyvenimo nuo-
taikas atspindintį eilėrašį apie
gyvenimo rudenį. Kazimieras
trumpai prisiminė
nuskubėjusius savo gyvenimo
metus, darbus ir draugus, kurie
jį šeimai lydėjo visą gyvenimą.
Dėkojo Dievui, kad jis jį vedė
vingiuotais, sunkiais, bet lai-
mingais gyvenimo keliais.
Svečių tarpe buvo ir Barūnų
šeimos draugė Emilija Kaz-
lauskienė iš Bostono. Linkime
Barūnų šeimai dar daug gražių
ir pramogingų gyvenimo metų.

ATSIŠVEIKINOME ANTANĄ KAŠUBĄ

Antanas Kašuba, išgyvenęs
daugiau kaip dešimt metų gra-
žioje Deltonoje, mylimai žmo-
nėlei a.a. Angelei praėjusiais
metais mirus, nutarė pakeisti
gyvenamąją vietą ir kovo 13 d.
tolimesniam gyvenimui
persikėlė į St. Petersburgą. Ta
proga Daytona Beach Lietuvių
klubo valdyba kovo 11 d.
gražiam restorane suruošė
atsisveikinimą su ilgamečiu
gyventoju Antanu Kašuba.
Dalyvavo apie 60 išvykstančiojo
artimųjų iš plačiųjų Daytona
Beach apylinkių.

Vaišėse atsisveikinimo kalbas
pasakė Daytona Beach lietuvių
vardu klubo pirmininkas Jonas
Daugėla, choro „Sietyno“ vardu
— choro pirmininkas rašytojas
Andrius Mironas, ALT s-gos
Daytona apylinkių skyriaus
vardu pirmininkas Vytautas
Abraitis, golfininku vardu
Jurgis Janušaitis, kaimynų var-
du Gediminas Lapėnas, pirmųjų
šios kolonijos lietuvių vardu
Aldona Sandargienė, „Sietyno“
moterų vardu dr. Serapina
Sukarevičienė ir įteikė visų
dalyvių vardu dovanėle, dail.

Juozas Sodaitis savo šeimos var-
du ir įteikė savo kūrybos pa-
veikslą. Sol. Juozė Daugėlienė
perskaitė menišką atsi-
sveikinimo adresą su visų
dalyvių parašais.

Kalbėjusieji, atsisveikindami
Antaną Kašubą, išryškino jo
gražų įnašą į šios kolonijos
lietuvių gyvenimą. Jis aktyvus
klubo narys, vienas iš klubo
steigėjų, vienerius metus vado-
vavo klubo darbams. Jis
aktyvus ALT sąjungos skyriaus
narys. Nuo pat įsisteigimo choro
„Sietyno“ dalyvis. Golfininkas,
daug kartų dalyvavęs golfo
žaidynėse tiek Chicagoje, tiek ir
šios kolonijos golfininkų tarpe.
Mielas kaimynas Deltonoje.
Visada draugiškas, paslaugus,
bet reiklus ir pedantiškas.

Apgailestauta, kad Antanas
Kašuba čia palieka tiek daug
mielų draugų, su kuriais buvo
susigyvenęs per dešimtmetį.
Linkėjo, netekus mylimos
Angelės, tvirtybės pakelti gyve-
nimo sunkumus, naujoje viet-
oje viltingesnių dienų, bet
drauge niekada nepamiršti ir
Daytona Beach gražiosios
kolonijos lietuvių, kur buvo
praleista drauge daug gražių
dienų.

Antanas Kašuba savo atsi-
sveikinimo žodyje jautriai
prisiminė žmonos Angelės
netekimą, kas dalinai paskatino
jį ir iš Deltonos išsikelti, pa-
keičiant kasdieninę, velionę pri-
menančią, aplinką. Prisiminė
savo gyvenimo keletą atvejų,
kur jam buvusios laimingos
tryliktosios dienos ir šį kartą
gyvenimo būdą pakeičius kaip
tik kovo 13 d. Dėkojo visiems
šios kolonijos lietuviams už
nuoširdžią draugystę, gražų
bendravimą, patirtą gyvenant
šioje kolonijoje. Pažadėjo ir
ateityje, kai tik bus progos,
aplankyti šios kolonijos
lietuvius. Prieš pradėdamas
vaišes, malda sukalbėjo kun. dr.
Kazimieras Ruibys. Vaišės ir
atsisveikinimas praėjo jaukia
aplinka. Jurgis Rimtautas

A.†A. Juozas Jakimavičius

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.
Mirė 1987 m. balandžio 18 d., sulaukęs 85 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje, Marijampolės apskrityje, Kalvarijos
parapijoje, Pajaunjiškių kaime. Amerikoje išgyveno 38 m.
Pasiliko dideliame nuliūdime dukte Aldona Jamdolienė,
žentas Antanas; posūniai Vytautas Sinkus ir Vladas
Sinkus su šeima; anūkės Daiva ir Rūta su šeima; proanūakai
Scott ir Kęstutis; giminės dr. Kęstutis ir Algirdas Aglinskai
su šeimomis ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Lack-Lackawicz, 2424 W. 69 St.,
kopyčioje, antradienį nuo 2 iki 9 v.v.
Laidotuvės įvyks trečiadienį, balandžio 22 d. Iš
kopyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimi-
mo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos
už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero
lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažį-
stamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę dukte su šeima, posūniai, anūkės ir kiti
giminės.

Laidotuvių direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. 737-1213.

A.†A. VYTAUTUI VASIUKIČIUI

mirus, jo žmonai JANINAI, sūnui VYTAUTUI su
žmona, dukrai RŪTAI su vyru, seseriai ALDONAI
PAŠKEVIČIENEI su šeima, broliams JUOZUI ir JO-
NUI su šeimomis, brolienei ALDONAI su šeima rei-
škiamie nuoširdžią užuojautą.

Elena Liškevičienė ir dukte Janina
Ružena ir Juozas Tamuliai
Valerija Točilauskienė

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio,
8:30 – 9:00 v. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.

Adresas: 511 So. Nolton Ave.
Willow Springs, IL. 60480.
Tel: (312) 839-2511

Midland Federal Savings and Loan Association

70 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2657 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

Hartfordo tautinių šokių ansamblis atlieka tautinius šokius New Britain parapijos salėje.

Nuotr. M. Banevičiaus

GAIDAS—DAIMID EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS — BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

x Kun. Povilas Dilys, evangelikų reformatų kunigas, atvyks iš Toronto į bendras lietuvių krikščionių pamaldas pasakyti pamokslą lietuvių tautos apsikrikščijimo sukakties tema. Šios pamaldos yra ruošiamos Cicero lietuvių katalikų parapijos bažnyčioje, 1515 So. 50th Avenue, šeštadienį, gegužės 2 d., 4 val. popiet. Po pamaldų – susipažinimo kavutė. Visi Chicagos ir apylinkių lietuviai nuoširdžiai kviečiami tose pamaldose dalyvauti.

x „The Chicago Catholic“ balandžio 17 d. laidoje išsidėjo straipsnis apie kun. Juozą Prunskio pakėlimą į garbės prelatus, kartu išsidėjo ir nuotrauka bei biografinį aprašymą. Taip pat primena, kad dr. Juozui Meškauskui yra suteikiamas Šv. Silvestro ordinas. Savaitraštis rašo, kad visa tai išrūpino lietuviams skirtas vyskupas Paulius Baltakis.

x Kun. Jonas Kuzinskas, Nekalto Prasidėjimo parapijos klebonas, po sunkios operacijos jau yra grįžęs į namus ir pamažu sveiksta klebonijoje. Jis yra dėkingas parapičiams už maldas ir šv. Mišias, kad jis greičiau pasveiktų.

x Skaitytojai, persikėlę į naują vietą, iš anksto prašomi pranešti savo naują ir seną adresus, kad nereiktų paštui to pranešti.

x Juozo Keliuocio pirmosios tremties memuarai „Dangus nusidažo raudonai“ jau išspausdinti. Knyga netrukus bus išsiuntinėta iš anksto užsiskiusiems prenumeratoriams, o po to ją bus galima gauti lietuviškuose knygynuose ir pas platintojus. Knygai aplanką sukūrė dail. Ada Sutkuvienė. Leidėjas – I Laisvės fondas.

x Kriaučeliūnų vardo lietuvių Montessori Vaikų namelių apžiūrėjimas bus gegužės 3 d., sekmadienį, nuo 12 iki 2 val. p.p. Ta pačia proga priimama ir registracija. Prieš pietus yra pamokos lietuviškai, po pietų angliškai, o lietuvių kalba pristatoma kaip svetima kalba. Vaikai priimami nuo 2 metų 9 mėnesių iki 5 metų amžiaus. Namelių adresas 2742 W. 69 St.

x Algis ir Kristina Norkai, Willowbrook, Ill., mūsų nuoširdūs rėmėjai, pratęse prenumeratą, pridėjo 20 dol. dienraščio palaikymui ir 5 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. A. ir K. Norkus skelbiamie garbės prenumeratoriais, o už paramą savai spaudai labai dėkojame.

x Kostas Bružas, Homewood, Ill., mūsų bendradarbis, rėmėjas, „Draugo“ paramai atsiuntė 20 dol. auką. Nuoširdus aciū.

(sk.)

ARAS
Dengiamie ir taisome visų rusių STOGUS
Su aukštu patyrimu, esame apraštai. Pats prižiūri darba.
ARVYDAS KIELA
737-1717
arba tarp 10 v.r. ir 8 v.v.
Tel. 434-9655

x A. a. Pranas Žvingilas, gyv. Gary, Ind., (Aetna priemiesty) mirė Mercy ligoninėje, Gary, balandžio 13 d. po širdies priepuolio. Velionis buvo gimęs Waterburyje 1906 m., bet užaugo ir gyveno Gary mieste nuo 1908 m. Jaunas būdamas išjungė į plieno darbus, prie kurių, ypač ant aukštai keliaujamųjų elektrinių kranų, išdirbo iki pensijos. Jo žmona Alvida mirė prieš kelerius metus. Liko du sūnūs su šeimomis ir kiti giminės, tarp kurių yra ir jo brolis „Draugo“ dienraščio veteranas narys br. Vincentas, MIC.

x A. a. ses. Mary Felicita Kizis, Šv. Kazimiero seserų vienuolijos narė, staigiai nuo širdies smūgio mirė balandžio 19 d. Pašarvota antradienį, balandžio 21 d., o 7 val. vak. bus pernešta į koplyčią. Balandžio 22 d., trečiadienį, 9:30 val. ryto koplyčioje šv. Mišios, po to bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Velionė buvo kilusi iš Šv. Širdies parapijos New Philadelphia, gimusi Cum-bola, Pa. Vienuolyne yra išbuvusi 70 metų. Ji daugiausiai mokytojavo arba dirbo Šv. Kryžiaus ligoninės administracijoje, kol pasitraukė dėl sveikatos.

x Veronikos ir žurn. Jurgio Janušaičių anūkės Natalijos Veronikos Skvirblytės Chicago, Ill., krikščionys bus per Atvelykį, balandžio 26 d.

x Punksko lietuviai, iš viso dešimt, labai norėtų dalyvauti jubiliejaus ir arkiv. J. Matulaičio beatifikacijos iškilimėse Romoje, bet finansiškai nepajėgia. Kiekvienam reikia po 400 dol. Jei kas galėtų padėti, prašome paramą siųsti: Lietuvos krikščionybės jubiliejus, 7218 So. Fairfield, Chicago, Ill. 60629. Aukos nurašomos nuo mokesčių.

x Paulius F. Endzelis, River-ton, Ill., pratęsdamas „Draugo“ prenumeratą, pridėjo ir 18 dol. jo paramai. Nuoširdus aciū.

x Kun. M. Jarašiūnas, Gilberton, Pa., lietuviško žodžio palaikytojas ir rėmėjas, pratęse prenumeratą su visa šimtaine. Kun. M. Jarašiūną skelbiamie garbės prenumeratorium, o už paramą labai dėkojame.

x O. Jankevičiūtė, New York, N.Y., mūsų nuolatinė rėmėja, garbės prenumeratorė, pratęse prenumeratą su visa šimtaine ir prieda: „Atsirašau, kad pavėluotai siunčiu „Draugui“ mokesčių, nes būvau nusilaužusi ranką ir tris mėnesius nieko negalėjau veikti“. O Jankevičiūtei, mūsų garbės prenumeratori, linkime pasveikti, o už mielą auką tariame nuoširdų aciū.

x Stasė Jakubonienė, Chicago, Ill., lietuviškos spaudos rėmėja, su „Draugo“ prenumeratoros pratęsimu atsiuntė visą šimtainę. S. Jakubonienė skelbiamie garbės prenumeratorė, o už mielą auką labai dėkojame.

x Apol. Varnelis, Dowagiac, Mich., mūsų garbės prenumeratorius ir didelis „Draugo“ rėmėjas, pratęsdamas prenumeratą, pridėjo 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių ir 30 dol. dienraščio palaikymui. Apol. Varneliui, mūsų garbės prenumeratoriui, už rėmimą savos spaudos tariame nuoširdų aciū.

x Jūratės Bigelytės-Silverman meno darbų paroda įvyks Čiurlionio galerijoje balandžio 24 - gegužės 10 d.d. Parodos atidarymas – balandžio 24 d., 7:30 v.v., Čiurlionio galerijos vandand: penkt. 7 v.v. iki 9 v.v. – šešt. - sekm. 11 ryto iki 7 v.v. (sk.)

x LB Vidurio Vakarų apygardos valdyba maloniai kviečia XI tarybos narius dalyvauti metiniame suvažiavime balandžio 26 d. 8:30 val. r. Jaunimo centro mažojoje salėje. Tuoj po to vyks Vakarų ir Vidurio Vakarų rajoninis suvažiavimas, kurio pradžia 12 val.

x Gegužinės pamaldos Ateitininkų namuose bus kiekvieną penktadienį vakarais per visą gegužės mėnesį. Penktadienį, gegužės 1 d., po gegužinių pamaldų skulptorius R. Mozoliauskas parodys skaidres apie Lietuvos kapines, kapinių kryžius ir paminklus. Visi kviečiami atsilankyti į šią idomią vakaronę.

x Modestas Jakaitis, Le-mont, Ill., su prenumeratoros pratęsimu mokesčiu pridėjo ir 20 dol. dienraščio stiprinimui. M. Jakaičiui, mūsų garbės prenumeratoriui, tariame nuoširdų aciū.

x Vincas Bitinas, Miami Beach, Fla., pratęsdamas „Draugo“ prenumeratą, pridėjo 20 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Nuoširdus aciū.

x Dana Mitkienė, Los Angeles, Cal., pratęse prenumeratą ir dar pridėjo 20 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai dėkojame už auką.

x Nina Liubinas, St. Petersburg Beach, Fla., mūsų garbės prenumeratorė, rėmėja, su prenumeratoros pratęsimu mokesčiu atsiuntė 20 dol. auką. N. Liubiniui tariame nuoširdų aciū už lietuviško žodžio rėmimą.

Spaudos diena Kriaučeliūnų vardo Vaikų nameliuose – Tėvynės žvaigždutės skyrių skaito Rima Griauzdytė. Nuotr. L. Germanienės

x Povilas Sodeika, Willard, Ohio, už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė 20 dol. auką. Nuoširdus aciū.

x Aleksas Lauraitis, Willow Springs, Ill., lietuviškos spaudos ir veiklos rėmėjas, „Draugo“ garbės prenumeratorius, pratęsdamas prenumeratą 1987 metams vėl pridėjo 25 dol. auką. Labai dėkojame.

x Žurn. J. Žygas, Chicago, Ill., mūsų bendradarbis, rėmėjas, pratęsdamas prenumeratą, pridėjo 20 dol. dienraščio paramai su prieda: „Linkiu „Draugui“ visas bėdas laimingai užbaigti ir lietuviškus namus dar ilgiai lankyti“. J. Žygui, mūsų garbės prenumeratoriui, už auką ir linkėjimus tariame nuoširdų aciū.

x Po 10 dol. atsiuntė už kalėdines korteles ir kalendorių Algimantas ir Stefanija Vazneliai, Bronius Rickevičius, K. Daunys, Petras Pajogus, Bronius Zakarka, Algis Balčiūnas, K. Valinskas, Jonas Valauskas, J. ir M. Kapačinskas, Albinas Sležas, Bronė Banėnas, Kazys Baliulis, B. Semaška, A. Aleksiejūnas, Genovaitė Modestas, Domas Slavinskas, Aleksas Urbonas, Visiems tariame nuoširdų aciū.

JAV Lietuvių Pindruomenės Švietimo taryba. Pirmoji eilė iš kairės: J. Plačas, dr. J. Račkauškas, J. Masilionis, St. Petersonienė ir Pr. Masilionienė; antroji eilė stovi: N. Mackevičienė, kun. J. Duoba, R. Račkauškienė, V. Sparkytė, D. Dirvionienė ir R. Petersonas.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

VAIDILUTĖ ATEINA I SCENĄ

Šiais teatrinio nuosmūgio laikais, kai retai bepasikelia teatro uždanga ir užsidega rampos šviesos, maloniai staigmeną mums duoda „Vaidilutės“ teatras. Oficialiai skelbiama, kad tai jaunimo teatras. Tas jaunas jau nėra visiškai toks žalias, visi jau bebaigia ar baigė studijas. Malonu, kad mūsų akademikai mėgsta teatro meną ir lietuvišką žodį. Teatras pernai metais debiutavęs, iš karto atkreipė visuomenės dėmesį. Pelyntai dėmesį atkreipė, kadangi jame yra talentingų jaunų aktorių – jaunų pajėgų. Tai įrodė ir Teatro festivalis, kuriame šis jaunas kolektyvas, jau buvo pastebėtas ir įvertintas. Mūsų visuomenė yra pasiilgusi teatro, atsimenama, kai peritais metais vietų pritrūko. Taip pat nemažai lankytojų sutraukė ir Teatro festivalis. Reikia manyti, kad ir šįkart salė bus sklidinai užpildyta, kas pavėluos gali bilietų negauti. Tad patartina iš anksto apsirūpinti. O dalyvauti verta, kadangi abu pastatymai yra taip vadinamos pasaulinės premjeros, reiškia veikalai dar niekuomet nėra statyti. Ne dėl to nėra statyti, kad būtų blogi, bet gal todėl, kad nebuvo pajėgus teatro (šį mano pasakymą reikėtų priimti su doze druskos).

Kosto Ostrausko drama „Čičinskas“ ir Antano Gustaitio komedija „Kaip velnias prisiviliojo Fortunato Klibo sielą“. Abu autoriai lietuviškai visuomenei jau yra gerai žinomi. Kostas Ostrauskas yra plati ir šakota asmenybė, visuomeninėje veikloje reiškiasi kaip dramaturgas, literatūros istorikas ir kritikas. Jo „Kanarelė“ rež. V. Valiuko buvo pastatyta 1956 m. Chicagoje. Šioje dramoje jis sprendė psichologinę žmogaus būseną: laimės, ilgesio ir jo sudužimo problema. „Čičinske“ jis gal nesprendė psichologinių problemų, čia bus nemažai ir komiškių epizodų. Fabulos pagrindu yra istorinis Čičinskas. Kas nežinojo Maironio baladės „Čičinskas“ – „I Čičinsko puikų dvarą nuo Mitriūnų ir Lenčių...“ berods panašiais žodžiais Maironis rašė. Pagal legendą jis buvęs perkūno nutrenktas. Istoriniai šaltiniai to nemini, bet yra istorinis faktas, kad jo lavonas buvo laikomas spintoje Upytės bažnyčios priebažnytyje. Apie šią lavoną ir spintą, ir sukasi veikalas fabula. Sakoma, kad su tuo Čičinsku 1831 ir 63 m. sukilėliai gąsdinę nestojančius į jų eiles. Juo susidomėjo žandarai ir net pats Muravjovas. Taigi istorija idomi, pilna mistikos ir įvairių nutikimų.

Jeigu visi gerai žino Čičinską, tai dar geriau žino Antaną Gustaitį, kuriam dar tik besirengiant kalbėti, publika jau

juoku praplumpo. Kas nežino jo eilių ir jo rašinių, kaip „peklėninkas“ jis aplankė didžiumą stovyklų juokindamas ir linksmindamas „Dievo paukštelių“ liūdnomis „screeningų“ dienomis. Taigi tas Gustaitis ir parašė šį nusidavimą „Kaip velnias prisiviliojo Fortunato Klibo sielą“. Žinant Gustaitį, lengva numanyti, kad ir šis veikalas bus vertas gustaitiškos plunksnos. Dabar keletą žodžių apie tą Klibą. Tai turtingas mūsų tautietis, kuris niekur neina ir pinigų neleidžia. Gal ir būtų sau laimingai nugyvenęs, jeigu nebūtų pasimaišiusi jam „barakūda“. O kas yra ta „barakūda“ ir kas jam toliau nutiko, tai pamatysite atėję. Bet ne man Gustaitį vykusiai pristatyti. Kas į šį pastatymą atsilankys, tai patys pamatys, o kas patings – tai galės nagus kramtyti. Šiuos pastatymus režisuoja komp. Darius Lapinskas, kuris yra ne tik kompozitorius, bet turi ir nemažą režisieriaus patyrimą. Reikia manyti, kad jis išjauš į šios komedijos plonybes ir jas vykusiai pristatys.

Teatro kolektyvą sudaro šie jauni aktoriai: Audrius Viktoras, Laima Šulaitytė, Viktoras Radvila, Edis Šulaitis, Dana Rukšytė ir Daiva Viktoraitė. Teatro valdyba susidaro iš šių teatrinio darbo rėmėjų: dr. P. Kisielius, valdybos pirm., O. Šulaitienė, administratorė, ir valdybos nariai P. Šlutienė, K. Brazdžionytė, E. Šulaitis, D. Viktorienė, I. Tiknienė ir K. Šimkuvienė. Reikia linkėti, kad tiek kolektyvas, tiek ir valdyba ir toliau dirbs teatriniam labui, kurio mes, čikagiečiai, pasigendame. Taip pat šia proga reikia pažymėti, kad prie šio kolektyvo priklausė ir rež. Marija Smilgaitė, tačiau šiuo metu turėjo kitus įsipareigojimus.

Vaidinimai įvyks gegužės 3 d. 3 val. p.p. Jaunimo centre, bilietai gaunami Patria prekyboje

Spaudos diena Kriaučeliūnų vardo Vaikų nameliuose – lietuviškais leidiniais domisi Ada ir Daina Valaitytės, Jacinta Mikutė ir Vitas Ripškis. Nuotr. L. Germanienės

IŠ ARTI IR TOLI

J.A. VALSTYBĖSE

– Ritos Lukaitės ir LB Floridos apygardos pirmininko Adolfo Armalio iniciatyva kovo mėnesį sudarytas Floridos Liet. Jaunimo sąjungos skyrius. Pirmojon valdybon įeina Elena Bobelytė, Rita Lukaitė, Arūnas Keblys, Juozas Linartas ir Emmett Walsh. Vienas iš pirmųjų uždavinių šios valdybos pastangos registruoti visą Floridoje gyvenantį lietuvių jaunimą ir įjungti į Lietuvos Jaunimo sąjungą.

– Gegužės 9 d., 6 v.v. šeštadienį, Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje ruošiamą akademią – iškilmingi pietūs poetui-laureatui Bernardui Brazdžioniui, sulaukusiam 80-ties metų, pagerbti. Programoje dalyvaus rašytojas Antanas Vaičiulaitis, specialiai šiai progai atskridęs iš Washingtono, artimas poeto draugas, Šv. Kazimiero parapijos choras su solistais Birute Vizgirdienė ir Antanu Polikajū, Los Angeles Vyrų kvartetas ir pianistė-virtuozė Raymonda Apeikytė. Šiai ypatingai progai kompozitorius Bronius Budriūnas sukūrė kantatą „Per pasaulį keliauja žmogus“ ž. B. Brazdžionio. Pats kompozitorius diriguos chorui. Šiam ypatingam pagerbimui suruošti sudarytas specialus komitetas, susidedąs iš visų lietuviškų organizacijų atstovų. Staliukas į šį pagerbimą užsiskaitė iš anksto – numatoma daug viešnių ir svečių – pas A. Audronienę 818-243-6850, D. Černienę – 469-9951, S. Koronkienę – 394-1372.

– Rita Bureikaitė, dirbanti Baltuosiuose rūmuose Washingtono, balandžio 15 d. atvyko į Los Angeles praleisti Vėlykų švenčių pas tėvus ir senelius Medziukus. Rita dirba Baltųjų rūmų visuomeninių santykių skyriuje, ir savo viršinių bei bendradarbių yra vertinama kaip gabi ir sąžininga pareigūnė.

– Vincas Kazlauskas, Los Angeles, Cal., teisininkas, savo artimųjų būrelyje atšventė 80 metų amžiaus sukaktį. Jubilįta pasveikino jo studijų draugas poetas Bernardas Brazdžionis. Kuriantis lietuviškai bendruomenei Los Angeles mieste, Vincas Kazlauskas talkino Šv. Kazimiero parapijai ir vadovaujantis pareigas ėjo daugelyje lietuviškų organizacijų. Dar ir dabar Vincas sutinkamas visuose didesniuose lietuviškuose renginiuose.

– Linas Kojelis iš Washingtono „Jaunųjų Amerikos politinių lyderių“ delegacijos (3 respublikonai ir 3 demokratai) balandžio 22 d. išvyksta į Europą. Kelionėje išbus 10 dienų. Trejetą dienų praleis Muenchene Vakarų Vokietijoje, o savaite – Budapešte Vengrijoje. Muenchene Linas tikisi susitikti su vietos lietuviais. Kandidatai į šią delegaciją buvo siūlomi iš visos Amerikos.

– Algimantas Gečys, JAV LB krašto valdybos pirmininkas, iš Philadelphiaus balandžio 17 d. atvyko į Washingtoną su būreliu vietos iniciatorių tartis dėl lietuviškos akcijos ir reprezentacijos centro Washingtono įkūrimo. Centro kūrimo klausimą krašto valdybė svarstė savo posėdyje Chicagoje kovo 21-22 dienomis, o nutarimas tokį centrą kurti buvo padarytas LB tarybos antrojoje sesijoje.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.